

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Sanni Pulkkinen

”No pitääkö tuolla tavalla päästä tissejä esittelemään?”

Marginalisoidut kehot ja seksuaalisuus
Instagram-sensuurin keskiössä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi

Viestinnän tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

25.5.2020

Tekijä(t) Otsikko	Sanni Pulkkinen ”No pitääkö tuolla tavalla päästä tissejä esit- telemään?” – Marginalisoidut kehot ja seksuaalisu- us Instagram-sensuurin keskiössä
Sivumäärä Aika	37 sivua 25.5.2020
Tutkinto	Medianomi
Koulutusohjelma	Viestinnän tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Digitaalinen viestintä
Ohjaaja(t)	Lehtori Mari Silver
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, millaista sensuuria Instagramissa tapahtuu, millaisia kuvia siellä sensuroidaan ja kohdistuuko sensuuri johonkin tiettyyn ihmisryhmään. Opinnäytetyössä perehdytään myös Instagramissa oleviin säännöksiin ja pohditaan, mistä syistä haastateltujen henkilöiden kuvat ovat arkaluonteisen filterin alla tai poistettu alustalta. Lisäksi työssä tarkastellaan representaation ja kauneusihanteiden merkityksiä sekä ”shadow bannausta” eli hashtagien hakutuloksiin liittyvää sensuuria.</p> <p>Opinnäytetyössä paneudutaan lyhyesti sensuurin historiaan, sen kehitykseen Suomessa sekä sensuuriin sosiaalisen median aikana. Työssä analysoidaan case-esimerkin kautta yhtä Instagram-käyttäjää sekä tutkitaan haastatteleamalla kolmen käyttäjän omakohtaisia kokemuksia sensuurista.</p> <p>Lähteinä käytetään muun muassa erilaisia uutisartikkeleita ja sosiaalisen median ilmiöitä. Tutkimusaineisto puolestaan koostuu tutkimusosuudesta, joka toteutettiin kvalitatiivisella tutkimusmenetelmällä haastatteleamalla kolmea sensuuria kohdannutta Instagram-käyttäjää.</p> <p>Haastattelujen tulokset osoittavat, että Instagramin ylläpito voi poistaa kuvia alustalta, vaikka ne eivät olisi sääntöjen vastaisia. Sensuuriin vaikuttavat myös muut Instagram-käyttäjät sekä alustan algoritmit. Johtopäätöksinä todetaan, että käyttäjän sukupuoli tai marginalisoitu keho vaikuttaa sensuuriin ja perinteisistä kauneusihanteista poikkeavat Instagram-käyttäjät tarvitsevat representaatiota.</p>	
Avainsanat	Instagram, sensuuri, representaatio, sukupuolen moninaisuus, sosiaalinen media, voimaantuminen

Author(s) Title	Sanni Pulkkinen "Do you really have to show your tits like that?" - Marginalized bodies and sexuality: Censorship on Insta- gram
Number of Pages Date	37 pages 25.5.2020
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Media
Specialisation option	Digital media
Instructor(s)	Mari Silver, Senior Lecturer
<p>The aim of this Bachelor's thesis is to find out what kind of censorship takes place on Instagram, what kind of images are censored and whether censorship applies to a certain group of people. The thesis introduces the regulations on Instagram and considers why the images of the interviewed persons have been censored or removed from the platform. In addition, the thesis examines the meanings of representation and beauty ideals as well as shadow banning.</p> <p>The thesis focuses briefly on the history of censorship, its development in Finland and censorship on social media. The work analyzes one Instagram user through a case example and examines the personal experiences of three users in terms of censorship.</p> <p>The theoretical section of the thesis is based on various news articles and social media phenomena. In addition, research was carried out using a qualitative research method by interviewing three Instagram users who had faced censorship.</p> <p>The analysis of the interviews shows that Instagram can delete images from the platform even if they are not against the rules of the platform. In addition, the study shows that censorship is affected by other Instagram users as well as platform algorithms. In conclusion, censorship is affected by the user's gender and marginalized body, which means that users who deviate from traditional beauty ideals are under-represented on Instagram. These users need more representation.</p>	
Keywords	Instagram, censorship, representation, gender diversity, social media, empowerment

Käsitteet

Seksuaalisuus = Keskeinen osa ihmisyyttä kaikissa elämän vaiheissa, ja se käsittää sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuoliroolit, seksuaalisen mielihyvän sekä koko seksuaalisen kehityksen järjen, tunteen ja biologian tasoilla. Vaikka seksuaalisuus voi pitää sisällään kaikki nämä ulottuvuudet, ihminen ei aina koe tai ilmennä niitä kaikkia. (WHO 2006.)

Binäärinen/ ei-binäärinen = Sukupuoli voi olla binäärinen tai ei-binäärinen. Ei-binäärisellä tarkoitetaan ettei sukupuoli sovi mies/naiskategorian alle vaan voi olla esimerkiksi molempia tai ei kumpaakaan. (Seta 2020.)

Transsukupuolinen = Henkilön sukupuoli ei vastaa syntymässä määriteltyä sukupuolta (Trasek). Käytän opinnäytetyössäni termiä transnainen tai transmies viittaamaan transsukupuolisuuteen.

Intersukupuolinen/intersukupuolisuus = Synnynnäinen tila, jossa henkilön fyysiset sukupuoliominaisuudet eivät mahdu binääriseen naisen ja miehen kategoriaan tai ovat ristiriidassa keskenään (intersukupuolisuus.fi).

Muunsukupuolisuus = Henkilö voi olla nainen tai mies, jotakin naiseuden ja mieheyden väliltä tai sitten ei mitään näistä. Toimii myös kattokäsitteenä sukupuolen muullekin ei-binääriselle kokemiselle. (Seta 2020.)

Cis/Cis-sukupuolisuus = Kokee omakseen syntymässä hänelle määritellyn sukupuolen esim. Cismies on määritelty syntyessään pojaksi ja cisnainen taas määritelty tytöksi (Helsinki pride).

Voimaantuminen = Yleensä tarkoitetaan sisäistä prosessia, jonka aikana ihminen löytää omia vahvuuksia ja voimavaroja ja täten oppii myös itsestään enemmän. Voimaantuessaan henkilö löytää itsestään sisäistä voiman tunnetta ja näin voimaantuneista ihmisistä heijastuu yleensä myönteisyys. (Verner 2017.)

Kehopositiivisuus = Ajatus jossa kaikki kehot nähdään samanarvoisina. Ajatuksen keskiössä ovat marginaaliset ja syrjityt kehot, kuten lihavat, vammaiset ja transkehot. Kyse on ihmisoikeusaktivismista. (Casil 2020.)

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Sensuurin historia	2
2.1 Kotimaisen sensuurin kehitys	3
2.2 Sosiaalisen median sensuuri	5
3 Instagram representaation välineenä	6
3.1 Vertaistuki ja voimaantuminen	7
3.2 Instagramin kauneusihanteet ja shadow bannaus	7
3.3 Instagramin sääntöihin liittyviä ristiriitoja	10
3.4 Yhdysvaltojen lainsäädännön vaikutus Instagramiin	11
4 Sukupuoli ja selektiivinen sensuuri Instagramissa	13
4.1 Sukupuolen monimuotoisuus	14
4.2 Algoritmit portinvartijoina	15
4.3 Case: Rain Dove "Gender Capitalist "	18
5 Menetelmänä puolistrukturoidut haastattelut	21
6 Haastateltavien omakohtaisia kokemuksia sensuurista	21
6.1 Haastatteluaineiston esittely ja hypoteesi	22
6.2 Haastateltava 1 - Suski	23
6.3 Haastateltava 2 - Ella Julia	25
6.4 Haastateltava 3 - Anni	28
6.5 Marginalisoidut kehot ja seksuaalisuus Instagramissa	30
7 Pohdinta	31
Lähteet	33
Kuvalähteet	36

1 Johdanto

Selatessani Instagramia eteeni tulee postaus puolialastomasta naisen kehosta, jossa on kaksi palkkia. Kummassakin palkissa lukee sana "censored", ja alla on pitkä kampanjateksti sekä hashtag #meitäeihiljennetä. Teksti on voimakas ja sillä on selkeä sanoma. Ihmiset kokevat, että Instagram poistaa kuvia ja tilejä ilman syytä. Postauksen mukaan tämä kohdistuu erityisesti tileihin, joissa on vallitsevasta kauneushanteesta poikkeavia kehoja.

Kuva 1. (Instagram, Pehmeeg, 13.12.2019)

Olen aina ollut kiinnostunut yhteiskunnallisista epäkohdista, varsinkin niistä, jotka kohdistuvat johonkin vähemmistöryhmään. Olen jo pitkään erilaisissa medioissa seurannut keskustelua kehopositiivisuudesta, voimaantumisesta ja representaation merkityksestä mediakuvastossa. Vuosien saatossa olen yhä enemmän ollut kiinnostunut siitä, mitä saa ja mitä ei saa näyttää mediassa ja minkä takia. Se myös ajoi minut kirjoittamaan opinnäytetyötä tästä aiheesta.

Instagramissa tapahtuva sensuuri on ajankohtainen teema, vaikka se ei olekaan ilmiönä uusi. Sensuuri näkyy erilaisissa uutisartikkeleissa, sosiaalisen median kampanjoissa ja Instagram-julkaisuissa, joissa kerrotaan tarina käyttäjältä poistetusta kuvasta. Yhtenä esimerkkinä tästä ajankohtaisesta teemasta on kampanja #meitäeihiljennetä,

joka alkoi joulukuussa 2019, kun joukko aktivisteja julkaisi kuvia Instagram-tileilleen kyseisellä hashtagilla. Kampanjan tarkoitus oli vallata tilaa erilaisille ihmisille ja kehoille sekä herättää tietoisuutta, miten media-alustat eriarvoistavat erilaisia kehoja (Valkonen 2019). Erilaisilla ihmisillä ja kehoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä esimerkiksi lihavia, rodullistettuja, vammaisia ja muunsukupuolisia ihmisiä ja kehoja, jotka eivät saa niin paljon tilaa perinteisessä mediassa.

Erilaisiin ihmisiin ja kehoihin kohdistuva sensuuri ei silti ole uusi asia, sillä jo vuonna 2017 Iltä-Sanomat käsitteli samanlaista tapausta liittyen keholliseen sensuuriin, kun Emilia Huttunen julkaisi kuvan, jossa hänellä on bikinit päällä. Instagram poisti kuvan sääntöjen vastaisena. Huttunen itse uskoo, että kuva poistettiin, koska hän ei ole yhtä laiha kuin ”bikiniposeerauksia” Instagramissa usein julkaisevat julkisuuden henkilöt ja mallit. (Glad 2017.)

Tutkin opinnäytetyössäni Instagramissa tapahtuvaa sensuuria: millaisia kuvia siellä sensuroidaan ja kohdistuuko sensuuri joihinkin tiettyihin ihmisryhmiin. Perehdyn työssäni myös tarkemmin Instagramissa oleviin säännöksiin ja vertailen niitä haastatteliini ihmisten kuviin, jotka on poistettu. Pohdin myös syytä poistamiseen. Lisäksi käsittelem sensuurin kehitystä Suomessa ja sosiaalisen median aikakautena.

Tutkielman lähdeaineisto koostuu pääasiassa aihetta käsittelevistä uutissivustoista ja verkkoyhteisöistä, sillä koronaviruksen takia kirjastot menivät kiinni ja näin kirjallista materiaalia on vähemmän. Instagram-sensuuria on tutkittu Suomessa aiemmin vain hyvin vähän, minkä takia nojaan tutkielmassani ennemminkin erilaisiin verkkomateriaaleihin, sosiaalisen median ilmiöihin, esimerkkeihin ja haastatteluihin. Tämän työn on tarkoitus olla keskustelun avaaja ja herättelijä, eikä niinkään kaiken kattava opus Instagramissa tapahtuvaan sensuuriin. Rajaani aiheestani pois muun muassa ikäsuositukset, pornografian ja cismiehet. Opinnäytetyöni keskittyy pääasiassa naiskehoihin ja vähemmistöryhmien kehoihin, kuten muunsukupuolisten kehoihin. Keskityn työssäni kehoihin, jotka näyttäisivät olevan sallittuja Instagramin sääntöjen mukaan, mutta jotka silti poistetaan tai merkitään arkaluonteiseksi sisällöksi.

2 Sensuurin historia

Puhuttaessa sensuurista on ensin hyvä määritellä, mitä sillä tarkoitetaan. Sensuuri voidaan määritellä muun muassa valtion viranomaisten suorittamana suullisten, kirjallisten tai kuvallisten esitysten tarkistuksena, jonka läpäisy on edellytys julkaisun levi-

tykselle tai julkiselle esittämiselle. Yleiskielessä sensuurilla voidaan tarkoittaa myös jonkin tekstin, kuvan tai vastaavan julkaisun jättämistä pois. (Tieteen Termipankki 2017.)

Käsittelen ensin alaluvissa 2.1 sensuurin määritelmän kulttuurisidonnaisuutta ja sen kehitystä Suomessa. Pohdin, miten kansainväliset virtaukset ja sensuurin historia ovat vaikuttaneet kotimaisen sensuurin kehittymiseen. Tämän jälkeen käsittelen luvussa 2.2 sosiaalisen median sensuuria ja sitä, mihin nykypäivän sensuuri kohdistuu verkossa.

2.1 Kotimaisen sensuurin kehitys

Sensuurin määritelmä on kulttuurisidonnaista. Esimerkiksi Yhdysvalloissa sananvapaus on tärkeässä asemassa ja sen varjolla voi käytännössä tehdä melkein mitä vain, kunhan esimerkiksi vihapuhe ei johda tekoihin tai ketään ei kannusteta laittomuuksiin. Sananvapauden ainoa poikkeus on, ettei se koske säädyttömyyttä, jota voidaan myös siten sensuroida. Lakiterminä säädyttömyydellä tarkoitetaan yleensä graafista seksuaalista kuvailua. (Wikipedia 2020.) Suomessa taas ei ole vastaavanlaista määritelmää säädyttömyydestä, kun puhutaan sensuurista tai sananvapaudesta, mutta esimerkiksi kirjoja on sensuroitu, jos niissä on käsitelty jotakin yhteiskunnallisista normeista poikkeavia teemoja.

Sananvapauden kehitys Suomessa on ollut jokseenkin paradoksaalista. Sananvapauden vahvistuminen lakiin ei ole aina tarkoittanut sensuurin poissaoloa. Siispä samalla, kun laki on vahvistanut sananvapautta, on voinut olla voimassa myös ankara sensuuri. 2020-luvulla verkossa tapahtuva sensuuri on polarisoitunutta. Sitä toteutetaan perusteellisesti ja rangaistuksen uhallä monissa totalitaarisissa maissa, kun taas länsimaissa valvonta on kevyempää ja sananvapaus internetissä suurempaa. Toisaalta länsimaissakin valvonnan syventyminen ja laajentuminen on jatkuvasti riitojen aiheena. (Ekholm & Karhula 2015.)

Kai Ekholm ja Päivikki Karhula lainaavat artikkelissaan "Suomalaisen sensuurin vaiheet Kalevalasta verkko aikaan" Aleksandrian kirjaston johtajan Ismail Serageldinin määritelmää sensuurin kolmesta keskeisestä teemasta, jotka ovat seksuaalisuus, poliittisuus ja uskonnollisuus. Seksuaalisuuteen, poliittisuuteen ja uskonnollisuuteen liittyvän sensuurin osuus on ollut keskeinen myös suomalaisen sensuurin historiassa. Siitä alkaen, kun kulttuuriperintöä on alettu koota kirjalliseen muotoon, on sitä myös sensuroitu soveliaammaksi. Kalevalasta alkaen ilmaisumuotoja on siistitty uskonnolli-

sista syistä säädylisimmiksi, kun taas etenkin Venäjän vallan alaisuudessa poliittinen sensuuri saattoi olla tiukkaa. (Ekholm & Karhula 2015.)

Nykypäivän Suomessa ei sensuroida kirjoja etukäteen, sillä perustuslaissa sananvapaus sisältää ennakkosensuurin kiellon, joka kuuluu sananvapauden ydinalueelle. Ennakkotarkastus kuitenkin jatkui vuoteen 2012 elokuvien ja kuvaohjelmien osalta, kunnes kuvaohjelmalaki astui voimaan. Lain mukaan viranomaiset eivät enää tee ennakkotarkastuksia, vaan kuvaohjelmien tarjoajien tulisi itse huolehtia luokittelusta ja jälkivalvonnasta. (Ollila 2020.)

Suomessa on kuitenkin aiemmin sensuroitu ennakkoon kirjoja, joissa on käsitelty jotakin yhteiskunnassa sopimattomina pidettyjä aiheita. Esimerkki tällaisesta sensuurista on Helvi Hämäläisen pienoisromaani *Kaunis sielu* (2001), joka kirjoitettiin 1927, mutta julkaistiin postuumisti vasta 2001, koska romaanin lesbiset teemat ja murhajuoni koettiin aiemmin liian radikaaleina (Matikainen 2001).

Ennakkosensuurin lisäksi Suomessa on sensuroitu tai vältelty jo julkaistuja kirjoja, joissa on käsitelty jotakin yhteiskunnallisista normeista poikkeavia teemoja erityisesti seksuaalisuuteen, politiikkaan ja uskontoon liittyen. Tästä klassisena esimerkkinä on Hannu Salaman romaani *Juhannustanssit* (1964), joka aiheutti kirjasodaksi kutsutun yhteiskunnallisen keskustelun 60-luvulla, koska romaania syytettiin jumalanpilkasta ja siveettömyydestä. Salama ja kustantaja saivat jopa tuomiot. (Puhto 2016.) Sensuurista puhuttaessa sillä yleensä viitataan juuri tähän niin sanottuun klassiseen sensuuriin, jossa saatettiin heittää kirjat roviolle, hävittää painettuja kirjoja ja antaa ankarat rangaistukset ei-toivottujen kirjojen kirjoittajille (Ekholm & Karhula 2015).

Seksuaalisuuden, politiikan ja uskonnon teemat määrittelevät sananvapauden ja sensuurin rajoja ristiriidoissa vielä 2020-luvulla, vaikka konfliktien luonne on muuttunut. Seksuaalisuus ja sananvapaus ovat ristiriidassa, kun seksuaalivähemmistöihin kuuluvat ihmiset eivät voi kaikkialla toteuttaa seksuaalisuuttaan julkisesti. Toisaalta esimerkiksi lapsiporno ei ole sananvapauden piirissä ja sitä sensuroidaan perustellusti. Poliitiikan suhde sananvapauteen näkyy esimerkiksi Venäjällä, jossa poliittinen sensitiivisyys on vähentynyt, kun Putin on käynnistänyt kaudellaan poliittisia ja kansainvälisiä jännitteitä. Uskonnollinen yhteentörmäys taas on syntynyt esimerkiksi fundamentalistisen islamin ja maallistuneemman länsimaisen kulttuurin välille. (Ekholm & Karhula 2015.)

2.2 Sosiaalisen median sensuuri

Sosiaalisen median sensuurin näkökulmasta keskeisimpinä piirteinä on sensuurin ja valvonnan muotojen kietoutuminen toisiinsa sekä niiden tarkentuminen ja laajentuminen. Ei ole oleellista tutkia teemoja, joihin liittyviä sisältöjen saatavuutta rajoitetaan, vaan tarkastella sensuurin toteuttamisen mahdollisuuksia suuremmissa mittakaavoissa. (Ekholm & Karhula 2015.) Esimerkiksi verkossa sensuuri ei enää kohdistu vain julkaisuihin, vaan siitä on tullut yhteyksiin, erilaisiin sisältöihin sekä käyttäjiin puuttuvaa kontrollia, joka tapahtuu usein valvonnan pohjalta. Suodatus ja sensuuri voivat sisältyä sovellusten ja verkkosivujen toiminnallisuuteen hienojakoisella tavalla, joka on sisäänrakennettu ohjelmallisesti sovelluksiin. (Ekholm & Karhula 2015.) Esimerkkinä tällaisesta voisi olla Habbo Hotellin chatti, jossa käyttäjän yrittäessä kirjoittaa epäsiistiä kieltä ja kiroilla, oman habbo-hahmon suusta tuleekin sana "höpö".

Sensuuria voi teknisessä mielessä harjoittaa mikä tahansa taho, jolla on pääsy ohjelmiin, tietoliikenteeseen ja laitteisiin tai jolle voidaan määrätä lain nojalla velvoite puuttua sisältöjen seurantaan. Näistä esimerkkeinä ovat yritykset, turvallisuusviranomaiset ja julkishallinto. Voidaan sanoa, sanoa, että laaja-alainen sensuurin potentiaali ja valvonta ovat rakentuneet verkon infrastruktuuriin. Niiden toteutuminen sisältöjen tasolla ratkaistaan kunkin maan hallinnon poliittisen ja yritysten linjauksen mukaan. Monet arabimaat, Kiina ja Venäjä ovat alkaneet kontrolloida verkossa viestintää ja sulkea sitä tavoilla, jossa valvonta on tiukkaa erityisesti kansainvälisiin palveluihin. Internet ei ole enää näissä maissa samanlainen kuin ennen, vaan se on enemmissä määrin muuttumassa tilana kansalliseksi intranetiksi. Verkossa on yhä tarkempaan harkittava, millaisia vaikutuksia sanotulla asialla voi olla itselle ja muihin ihmisiin, joita tiedot koskevat. Vaikutukset tiukentuvasta valvonnasta voivat olla myös takautuvia eli aiemmin kirjoitettu voi muuttua vaaralliseksi kansalaiselle kiristyvässä poliittisessä tilanteessa. (Ekholm & Karhula 2015.)

Sosiaalisen median sovelluksista suurin osa on yhdysvaltalaisen isojen yritysten omaisuutta. Sananvapauden käyttö on paljolti keskittynyt vain muutamien yritysten palveluihin, vaikka tiedonlevitys on riippumatonta valtion rajoista. Näistä yrityksistä on tullut sananvapauden portinvartijoita, mikä on aiheuttanut ongelmia esimerkiksi Yhdysvaltain 2017 presidentinvaalien yhteydessä sekä Ison-Britannian brexit-äänestyksessä. Molempien kohdalla on olemassa viitteitä siitä, että asenteisiin ja vaalituloksiin oltaisiin vaikutettu sosiaalisen median algoritmien kautta. Tästä johtuen muun muassa Saksaan tuli vuonna 2018 voimaan laki, jonka tarkoituksena on velvoittaa sosiaalisen median yritykset tarkkaan toimintansa valvomiseen. (Neuvonen 2018.)

Oikeudellinen säätely ei ole täysin pysynyt mukana nopeasti muuttuvan sosiaalisen median aikakaudella ja mahdollisuuksissa julkaista ja jakaa kuvia sekä tietoa maantieteellisestä sijainnista riippumatta reaaliaikaisesti. Lieveilmiöinä reaaliaikaisen julkaisun mahdollisuuksista ovat toisaalta muun muassa vihapuhe, aineiston luvaton jakelu ja käyttö sekä muu uhkailu tai huono käytös. 2000-luvulla henkilötietojen ja yksityisyyden suojan merkitys ovat kasvaneet sekä olleet merkittävässä asemassa erilaisten uudistusten suunnittelussa, jolloin sananvapaudesta on tullut yksityisyyden suojan rajoite. Tällaisesta uudistuksesta esimerkkinä on 2018 voimaan tullut EU:n tietosuojasetus eli GDPR, joka nostaa entisestään henkilötietojen suojan merkitystä. (Neuvonen 2018.)

3 Instagram representaation välineenä

Representaatiosta puhuttaessa viitataan käsitykseen siitä, miten erilaiset mediatekstit ja -kuvat luovat merkityksiä asioista. Esimerkiksi sukupuolentutkija Leena-Maija Rossin (2015) mukaan representaatioilla on kaksinainen merkitys, jossa tekstit tai kuvat toisaalta esittävät kohteitaan, mutta toisaalta myös tuottavat niistä tietoa ja edustavat niitä. Kuva siis samanaikaisesti kuvastaa kohdettaan, mutta toisaalta tuottaa tietoa kulttuurista ja yhteiskunnasta. Jos ihminen ei saa median kautta minkäänlaista representaatiota itsestään eikä esimerkiksi näe ollenkaan itsensä laisia isokokoisia värillisiä kehoja seksuaalisina toimijoina tai musliminaisia asiantuntijoina, niin maailmankuva ja käsitys mahdollisuuksista toimia maailmassa voivat kaventua.

Varsinkin vähemmistöryhmille on tärkeää, että he saavat itse tuottaa tietoa itsestään ja ottaa tilaa Instagramissa luoden monipuolisempaa representaatiota omista näkökulmistaan. Tällä tavalla Instagramia voi käyttää representaation välineenä sekä itselleen että omille seuraajilleen.

Käsittelen tässä luvussa Instagramia representaation välineenä. Kerron alaluvussa 3.1, kuinka Instagram toimii voimaantumisen kanavana ja vertaistuellisena alustana marginalisoiduille ryhmille. Sen jälkeen alaluvussa 3.2 käsittelen vallitsevien kauneushanteiden murtamista ja "shadow bannausta". Alaluvussa 3.3 pohdin, millaisia ristiriitoja Instagramin ohjeistuksiin liittyy, josta pääsen viimeiseen alalukuun 3.4, jossa pohdin Yhdysvaltojen lainsäädännön vaikutusta Instagramin käyttäjiin ja sensuuriin Suomessa.

3.1 Vertaistuki ja voimaantuminen

Sosiaalisen median aikana on helppo löytää samanlaisia ihmisiä, ja kanavana Instagram on yksi suosituimmista. Marginaaliryhmät ovat myös ennen sosiaalisen median aikakautta kohdanneet toisiaan ja saaneet vertaistukea. Kohtaamiset on saatettu aiemmin hoitaa salaa, sillä aina ei ole ollut turvallista kertoa kuuluvansa marginaaliryhmään. Esimerkiksi seksuaalivähemmistöt joutuivat piilottamaan suuntautumisensa, koska se oli laitonta Suomessa 70-luvulle saakka.

Vähemmistöryhmät saattoivat ennen sosiaalisen median tuomia mahdollisuuksia viestiä erilaisilla koodeilla toisilleen. Tällaisia koodeja olivat muun muassa lesboille orvokki, jonka arvellaan juontavan juurensa jo antiikin Kreikan Sefon lesborunouteen, jossa tämä rinnastaa naisparin rakkauden orvokeista tehtyyn tiaraan (Books 1989, 100). Suomessa taas 60-luvun Helsingissä homomiehet tapasivat toisiaan esimerkiksi tietyissä puistoissa illan tullen, kuten ”Jennyn teehuoneella” Paavo Nurmen patsaan luona ja ”Kirsikkapuistossa” Eiran rannassa, mistä Valdemar Melanko kirjoittaa kirjassaan *Puistohomot - Raportti Helsingin 1960-luvun homokulttuurista (2015)*.

Nykyisin Instagram toimii hyvin voimaantumisen kanavana varsinkin marginalisoiduille ryhmille ja kehoille. Instagramin avulla on helppo löytää samanhenkisiä ihmisiä, jotka kamppailevat samanlaisten asioiden kanssa, ja voimaantua heidän kuvistaan. Instagramissa toiset käyttäjät voivat myös auttaa ihmisiä ymmärtämään paremmin itseään tarjoamalla vertaistukea. Muista käyttäjistä voi saada tukea, kun löytää niin sanotusti oman ryhmänsä, joka hyväksyy sellaisena kuin on.

Vertaistuen löytyminen ja voimaantumisen kokemuksen syntyminen riippuvat kuitenkin siitä, millaista sisältöä käyttäjä seuraa. Jos käyttäjä seuraa esimerkiksi erilaisia tilejä, jotka käsittelevät kehopositiivisuutta, saattaa hänen oma mielipiteensä muuttua lempeämmäksi omaa kehoaan kohtaan hänen kohdatessaan sisältöä, josta saa vertaistukea.

3.2 Instagramin kauneusihanteet ja shadow bannaus

Instagramissa on paljon todella muokattuja ja filttareiden läpi käyneitä kuvia. Osa käyttäjistä kokee, että tällaiset raskaasti muokatut kuvat antavat epärealistisen kuvan kauneusihanteesta. Tällä on kuitenkin myös positiivinen kääntöpuoli. Ihmiset eivät ole enää niin riippuvaisia perinteisestä mediasta, joka on antanut vain tietynlaista kuvaa

kauneudesta. Käyttäjät Instagramissa pyrkivät muuttamaan kauneuden tabuja julkaisemalla kuvia muun muassa näppyloistään, arvistaan ja pluskokoisista kehoistaan. Tämä näkyy myös lisääntyneenä trans- ja vammaisaktiivismin kasvuna. Nämä monipuolisemmat representaatiot kasvavat alustalla ja taistelevat kapeaa kauneushannetta vastaan. (Brooks 2018.)

Kauneushanteita vastaan taistelee myös Instagramin kehopositiivinen liike, joka haastaa yhteiskunnalliset odotukset ja kulttuurisesti asetetut arvot muun muassa naiseuden ympäriltä. Kehopositiivisuuden puolustajat yrittävät muuttaa tapaa, jolla keho havaitaan, ja ottavat vallan takaisin itselleen sekä kieltävät yhteiskuntaa määrittelemästä, mikä on heidän kehoilleen sopivaa ja mikä ei. Lihavien kehojen representaatio ja sen puute massamediassa ja populaarikulttuurissa ovat saaneet ihmiset kuvaamaan omia lihavia kehojaan ja normalisoimaan niitä. Kuvien ja kuvatekstien avulla he käsittelevät teemoja kuten itsensä hyväksyminen ja rakastaminen.

Kehopositiivisuuden varmasti yhtenä tunnetuimpana puolestapuhujana on Instagram-käyttäjä bodyposipanda. Hän otti kantaan muun muassa Victoria's Secretin markkinointijohtajan kommenttiin olla palkkaamatta lihavia ja transihmisiä sillä varjolla, etteivät kauneusnormista poikkeavat kehot myy brändin tavoittelemaa fantasiaa.

Kuva 2. Bodyposipanda otti kuvallaan kantaa Victoria's Secretin kampanjaan. (Instagram, Bodyposipanda, 22.12.2019)

“So we decided to prove once and for all that fat girls, chubby girls, trans girls, dark skin girls, and disabled girls can sell the fucking fantasy all day long and if you won't represent us? We'll represent ourselves. Take a look at the power of everything you've been missing, because we're not going anywhere.” (Bodyposipanda 22.12.2019.)

Bodyposipanda kommentoi Victoria's Secretin kampanjaa oheisella sitaatilla ja julkaisi kuvan, jossa hän poseeraa tikapuilla alusvaatteissaan violetit hiukset hulmuten. Hänellä on valkoiset siivet selässään, mikä viittaa Victoria's Secretin tavoittelemaan fantasiamaailmaan ja mielikuviin brändin malleista enkeleinä. Bodyposipanda nostaa esille, että myös normista poikkeavat kehot voivat luoda illuusiota fantasiamaailmasta ja mainostaa alusvaatteita.

Instagram kuitenkin estää osittain näitä liikkeitä ja niiden hyötyjä toteutumasta muun muassa “shadow bannin” keinoin, jonka kaikki myös tätä tutkielmaa varten haastatellut Instagram-käyttäjät nostivat esiin. Haastattelemani henkilö Anni (nimi muutettu), kertoi, että hänestä Instagramissa moninaisuuden näkyminen riippuu paljon siitä, mitä tilejä seuraa. Itse “suositukset”-sivu, josta voi hakea lisää kuvia, joista saattaisi pitää, oli haastateltavan mielestä “aina geneeristä paskaa” eikä oikeasti näyttänyt kuvia, jotka häntä kiinnostaisivat.

Haastateltava myös kertoi, että tietynlaisia kuvia on vaikeampi löytää, sillä Instagramissa on paljon juurikin jo mainittua shadow bannausta. Tällä tarkoitetaan eräänlaista hakutuloksiin kohdistuvaa kieltoa, jonka takia kuva ei ole havaittavissa muille käyttäjille normaalisti kuvan alla olevista hashtageista ja vain kuvan julkaissutta henkilöä seuraavat käyttäjät näkevät julkaisun aikajanoillansa. Instagramissa tämä siis tarkoittaa, että lisätty kuva ei näy hakutuloksissa, mutta kuvaa ei ole poistettu käyttäjältä. Kielto tapahtuu yleensä vasta, kun sääntöjä on rikottu. (Frances 2018.)

Tyypillisesti shadow bannattuja kuvia olivat Annin mukaan mm. seksuaalissävytteiset kuvat sekä kuvat, jotka liittyivät tankotanssiin tai hänen harrastukseensa shibariin, joka on alun perin japanilaista köysi- ja sidontataidetta. Muutkin haastateltavat toivat esiin shadow bannauksen muun muassa seksuaalissävytteisissä, lihavien ihmisten ja vähemmistöryhmien kuvissa.

3.3 Instagramin sääntöihin liittyviä ristiriitoja

Instagramin sivuilla lukee, että palvelu haluaa olla aito ja turvallinen. Tämän takia Instagramissa on myös sääntöjä, joita tulee noudattaa. Säännöt ovat:

1. Jaa vain omia kuvia tai kuvia, joiden jakamiseen sinulla on oikeus
2. Jaa kuvia tai videoita, jotka sopivat monipuoliselle yleisölle. Tällä tarkoitetaan, ettei Instagram salli alastonkuvia. Instagram kuitenkin kertoo sallivansa alastomuuden esim. rintasyöpäleikkauksen jälkeisistä arvista ja imettävistä naisista. Myös maalauksissa ja veistoksissa esiintyvä alastomuus on sallittua.
3. Ei roskapostia äläkä tekeydy joksikin toiseksi.
4. Noudata lakia
5. Kunnioita muita jäseniä
6. Pidä yllä tukea antavaa ympäristöä niin, että et ihannoit itsensä vahingoittamista.
7. Käytä harkintaa, kun julkaiset uutiskynnyksen ylittäviä tapahtumia. (Instagram 2020.)

Säännökset vaikuttavat järkeviltä ja itsestään selviltä, kun ne lukee läpi. Kuitenkin sääntö numero 2 eli "Julkaise kuvia ja videoita, jotka sopivat monimuotoiselle yleisölle" on monitulkintainen. Säännön alla on seuraavanlainen selvennys:

"Tiedämme, että on tilanteita, jolloin ihmiset saattavat haluta jakaa alastonkuvia, jotka ovat luonteeltaan taiteellisia tai luovia, mutta useista syistä emme salli alastomuutta Instagramissa. Tämä koskee kuvia, videoita ja digitaalisesti luotua sisältöä, joka esittää yhdyntää, sukupuolielimiä ja lähikuvia täysin paljaista pakaroista. Se koskee myös joitakin kuvia naisten nänneistä, mutta kuvat rintasyöpäleikkauksen jälkeisistä arvista ja imettävistä naisista ovat sallittuja. Myös maalausten ja veistosten alastomuus on sallittua." (Instagram 2020.)

Oma opinnäytetyöni keskittyy nimenomaan kieltoon numero 2, koska se on niin monitulkintainen. Esimerkkinä monitulkintaisuudesta on Instagramin ristiriitainen suhtautuminen naisten nänneihin. Haastatteluissani kävi ilmi, että haastatellulta Suskilta oli poistettu taidetililtään fotorealistinen piirroskuva, jossa oli naisen nännit. Jos kuvaa tulkitaan Instagramin sääntöjen mukaan eli jos maalauksessa alastomuus on sallittua, niin voisi olettaa, että piirros kuuluisi silloin samaan kategoriaan ja sen pitäisi olla sallittu. Näin ei kuitenkaan ollut, ja lopulta kyseinen kuva johti koko tilin poistoon, sillä Suski yritti uudestaan lisätä kuvan.

Kaikki haastateltavat eivät olleet samaa mieltä Instagramin naisiin kohdistuvasta nännekiellosta. Suski muun muassa pohti, pitäisikö Instagramin luopua nänneiden sukupuolittamisesta ja hyväksyä, että kaikilla on nännit, eivätkä ne itsessään ole seksuaalisia. Myös Anni (nimi muutettu) oli sitä mieltä, että naistenkin nänneiden tulisi olla sallittuja In-

stagramissa. Vaikka naisten nännien kieltäminen voi vaikuttaa vanhanaikaiselta, niin Instagramin säännöissä ilmaistaan selkeästi, ettei niitä hyväksytä palvelussa julkaistavissa kuvissa.

Instagramin ohjeiden epäselvyydet ja ristiriitaisuudet näkyvät myös esimerkiksi siinä, miten palvelussa reagoidaan erikokoisiin kehoihin. Haastattelemani Ella Julia toi esille, kuinka Instagram ei toimi yhdenmukaisesti eri kokoisten kehojen välillä. Hän nosti esimerkiksi tilanteen, jossa lihava ja laiha ihminen julkaisevat molemmat samanlaiset alusvaatekuvat itsestään. Todennäköisempää on hänen kokemuksen mukaan, että lihavahan ihmisen kuva poistetaan sääntörikkomuksen takia. Haastattelemani henkilöiden kokemusten mukaan Instagram ei toimi yhdenmukaisesti ja vaikuttaa toiminnallaan ristiriitaiselta.

3.4 Yhdysvaltojen lainsäädännön vaikutus Instagramiin

Kulttuurien välillä on suuria eroja siinä, miten seksuaalisuutta käsitellään. Hilla Körkkö kirjoittaa Helsingin Sanomien NYT-liitteessä, että Suomessa seksuaaliterveys ja seksuaalikasvatus kuuluvat opetushallituksen laatimaan opetussuunnitelmaan, mutta Yhdysvalloissa koulujen seksuaalikasvatus perustuu paljolti pidättäytymiseen, eikä opettaja saa edes mainita seksiä ilman huoltajan suostumusta. Artikkelissa Körkkö lainaa Susanna Paasosta ja kertoo, kuinka Yhdysvaltojen siveyskulttuurin juuret ovat syvällä maan historiassa. Amerikkalaisessa ajattelussa seksuaalisuus on lähtökohtaisesti vaarallista ja ongelma. (Körkkö 2019.)

Yhdysvalloissa 2018 tuli voimaan laki nimeltä Fight Online Sex Trafficking Act - Stop Enabling Sex Traffickers Act eli lyhenne FOSTA-SESTA. Ensisijaisesti lain tarkoituksena oli nimensä mukaisesti estää netissä tapahtuva ihmiskauppa ja prostituutio. (Körkkö 2019.) Vaikka kyseinen laki on Yhdysvalloissa, se vaikuttaa myös vahvasti kotimaiseen sosiaalisen median kenttään ja täten myös Instagramin käyttäjiin.

Kuva 3. Mielenosoittajat vastustamassa FOSTA-SESTA lakia (MTV news, Ella Ceron, 17.12.2019)

Kyseinen laki on saanut osakseen paljon kritiikkiä sosiaalisessa mediassa. Lakia ei käytännössä voida valvoa mitenkään, joten ratkaisuna kaikki seksuaalinen tai siihen viittaava sisältö on kiellettyä ja poistetaan hyvin nopeasti. Laki nimittäin pyrkii saattamaan verkkosivustot rikosoikeudelliseen vastuuseen käyttäjän sisällöstä, joka voi "edistää tai helpottaa prostituutiota". Verkkosivuston omistajat joutuvat nyt kymmenen vuoden vankeuteen, jos yksi prostituutioon liittyvän sisällön tapaus julkaistaan heidän verkkosivustoilleen, ja enintään 25 vuoden vankeuteen, jos sisältö helpottaa viiden tai useamman henkilön prostituutiota. Nevadan yliopisto professorin Barbara Brentsin mukaan lain suurin ongelma on, että siinä ei tehdä eroa seksikaupan (jossa uhrin pakotetaan seksityöhön tai ovat alaikäisiä) ja vapaaehtoisen aikuisten seksityön välillä. (Conlon 2019.) Laki siis vaikuttaa Suomessakin Instagramin käyttäjiin. Kun lakia ei voida valvoa kunnolla, on helpompi suoraan poistaa seksuaalisesti vaikuttava sisältö, vaikka se ei käytännössä rikkoisikaan Instagramin sääntöjä.

Instagram on kuitenkin sensuroinut kuvia jo ennen lakia, mutta sensuuri on Instagramissa vielä jyrkempää lain jälkeen. Laki ei ole siis niin sanotusti kaiken paha alkua, mutta näyttää siltä, että lain voimaantulon jälkeen on yhä hankalampaa julkaista sisältöä, joka voidaan tulkita seksuaaliseksi. Laki on tullut voimaan vasta 2018, mutta esimerkiksi kirja *Pics or it Didn't Happen: Images Banned from Instagram* on julkaistu jo vuonna 2017. Kirjaan on koottu Instagramiin lisättyjä kuvia, jotka Instagram on poistanut.

Kyseinen laki ja Instagramin seksuaalisen sisällön pelko vaikuttavat siihen, millaisia kuvia käyttäjät voivat julkaista alustalla. Tämä saattaa jossain vaiheessa johtaa Instagramin syrjäyttämiseen jollakin muulla kuvapalvelulla, joka on sallivampi muun muassa seksuaalisen sisällön suhteen. Sulkemalla pornografisen sisällön lisäksi kaiken muunkin seksuaalisena mielletyn sisällön pois, Instagram poistaa käyttäjiltä mahdollisuuden saada esimerkiksi seksuaalikasvatukseen liittyviä sisältöjä, taidesisältöjä ja erilaisuutta hyväksyviä sisältöjä sekä mahdollisuuden jakaa ja saada yhteisiä seksiin tai seksuaalisuuteen liittyviä kokemuksia.

Seksuaalisuus on monille tärkeä osa identiteettiä, sen etsimistä ja hyväksymistä. Olisikin tärkeää, että alustalla olisi nähtävillä representaatiota terveeseen seksuaaliseen kehityksen suhteen ja siellä normalisoitaisiin aiheita, jotka voivat tuntua vielä turhaan tabuilta. Mitä enemmän tietoa on ja mitä enemmän siitä puhutaan, sitä helpompi siihen on suhtautua ja hyväksyä itsensä.

Puhuttaessa kuitenkin sosiaalisen median seksuaalisesta sisällöstä viitataan turvalliseen ja sallivaan sisältöön. Sensurointi ei itsessään esimerkiksi estä käyttäjää lähettämästä ei-toivottua alastonkuvaa toiselle ilman lupaa. Tämänlainen seksuaalinen ahdistelu sosiaalisessa mediassa on yleisesti ottaen väärin ja sen voitaisiin olettaa olevan isompi ongelma Instagramissa, kuin lihavan ihmisen bikinikuvat. Seksuaalinen itsevarmuus voidaan tulkita väärin ja luulla, että jos on avoimesti kiinnostunut seksuaalisista teemoista, niin näitä käyttäjiä voi lähestyä tökerösti.

4 Sukupuoli ja selektiivinen sensuuri Instagramissa

Mediassa näkyvien monimuotoisten kehojen, kauneusihanteiden ja seksuaalisuuden lisäksi on keskeistä huomioida myös median suhde sukupuoleen. Sukupuoli on monimuotoinen rakennelma ja ilmiö, mikä tarkoittaa, että sukupuolta ei voi jakaa kahteen, toisilleen vastakkaiseen kategoriaan, vaan sukupuolen ilmenemismuodot ovat moninaisia ja yksilöllisiä (Santalahti 2017).

Sukupuolen monimuotoisuus näkyy Instagramissa erilaisten käyttäjien julkaisemissa kuvissa ja kuvateksteissä, joissa saatetaan käsitellä sukupuoleen liittyviä teemoja. Sukupuoli on vahvasti kytköksissä siihen, kuinka paljon ja millä tavalla käyttäjiä sensuroidaan, sillä sensuuri voi koskea erityisesti esimerkiksi naisia. Sukupuolen kytkeytyminen sensuuriin ei kuitenkaan ole uusi ilmiö, sillä historian saatossa erityisesti naisia sekä vähemmistöryhmiin kuuluvia henkilöitä on yritetty hiljentää ja sensuroida.

Käsittelen tässä luvussa sukupuolta käsitteenä ja sen selektiivistä sensuuria Instagramissa. Kerron alaluvussa 4.1 sukupuolen monimuotoisuudesta ja pohdin, miksi se on haastava teema. Sen jälkeen alaluvussa 4.2 pohdin algoritmien vaikutuksia sensuuriin ja naiskehojen ristiriitaisia odotuksia. Alaluvussa 4.3 käsittelen case-esimerkkinä Instagram-käyttäjää Rain Dovea sukupuolen moninaisuuden teeman kautta.

4.1 Sukupuolen monimuotoisuus

Viitataan sukupuolen monimuotoisuudella siihen, että sukupuoli on moninainen konstruktio, jonka rakentumiseen ja ilmenemiseen vaikuttavat useat eri asiat. Sukupuolen käsite viittaa sekä yksilötason subjektiiviseen kokemukseen sukupuolesta että laajemmin yhteiskunnallisiin määritelmiin ja mahdollisuuksiin olla. Yksilötasolla voidaan ajatella, että jokaisella ihmisellä sukupuoli koostuu yksilöllisistä ja ainutlaatuisista piirteistä ja on tällä tavalla moninainen. Sukupuoli on kuitenkin myös erilaisista kulttuurisista ominaisuuksista koostuva jatkumo, johon kuuluu geneettisiä, hormonaalisia, fysiologisia ja psykologisia piirteitä. Sukupuolia on siis muitakin, kuin vain nainen ja mies. Ihminen voi myös olla molempia yhtä aikaa, jotain siltä väliltä tai jotain ihan muuta. Joillakin ei ole sukupuolta lainkaan. (Seta 2020.)

Sukupuolen ilmaisu kuuluu myös sukupuolen moninaisuuteen. Sillä tarkoitetaan erilaisia kulttuurissamme sukupuolittuneita yksilön ilmaisun tapoja, joilla henkilö ilmaisee itselleen ja muille olevansa mies, nainen tai jotain muuta. Kulttuurissamme sukupuolittuneita ilmaisun tapoja ovat esimerkiksi puhetyyli, vaatetus, ilmeet ja eleet. Jokaisella on oikeus sukupuolen ilmaisuun ja omaan sukupuoli-identiteettiin yksilön haluamalla tavalla, vaikka Suomessa on toistaiseksi vain kaksi juridista sukupuolta. Suomesta siis puuttuu kokonaan juridinen kattokäsite ei-binäärisille sukupuolille eli kolmannen sukupuolen kategoria, joka tekisi näkyväksi muun muassa sukupuolettomat, muunsukupuoliset tai intersukupuoliset ihmiset. (Seta 2020.)

Sukupuolen moninaisuus on kaikessa moniulotteisuudessa haastava teema, sillä se vaikuttaa sekä yksilötasolla että laajemmin yhteiskunnallisella tasolla. Näin ollen myös Instagramin on haastavaa määritellä, mitkä ovat esimerkiksi naisten ja mitkä miesten näannejä olettamatta jonkun sukupuolta, olettaen, että henkilöllä olisi ylipäättänsä sukupuoli. Instagramin sääntöjen kannalta haastavia tilanteita voivat aiheuttaa myös transsukupuolisten ihmisten sukupuolenkorjausleikkaukset, joiden yhteydessä saataan julkaista kuvia esimerkiksi mastektomialeikkausten tuloksista.

4.2 Algoritmit portinvartijoina

Algoritmin takana on aina ihminen, joka on suunnitellut sen ja antanut komennot, jotka ohjaavat annetun tehtävän suorittamista. Nykyään algoritmeilla tarkoitetaan usein koneoppimista ja oppivia algoritmeja eli sellaisia, jotka kehittyvät käyttämänsä datan pohjalta, jolloin lopputulokset eivät ole samalla tavalla sääntömääräisiä. (Lampinen 2018.)

Huhtikuussa 2019 tuli Instagramiin voimaan mahdollisesti seksistinen algoritmi, joka on saanut monet naisiksi itsensä määritelleet käyttäjät vaihtamaan sukupuolitietonsa mieheksi, sillä se on parantanut väitetyksi monilla näkyvyyttä. Instagram on kuitenkin väittänyt, ettei sukupuoliedoilla ole vaikutusta suodatettuun sisältöön. Instagram on myös kommentoinut asiaa sanoen, että on alkanut vähentää sellaisten julkaisujen näkyvyyttä, jotka ovat ”sopimattomia, mutta eivät riko sääntöjä”. Tämä on aiheuttanut monille naiskäyttäjille sellaisia kokemuksia, ettei heidän julkaisunsa enää tavoita uusia käyttäjiä samalla tavalla kuin ennen. (Kemppi 2019.)

Instagramin algoritmien tapoja leimata tietyt kehot seksuaalisemmaksi kuin toiset voidaan tarkastella muun muassa pohtimalla sitä, miten algoritmit suhtautuvat mies- ja naisoletettujen tapaan esiintyä tai tuoda kehoaan esille palveluun lisätyissä kuvissa. Kuitenkin, koska Instagram ei ole julkaissut kriteerejä, joiden perusteella palvelu luokittelee toisia kuvia epäsovimmiksi kuin toisia, täytyy nämä tulkinnot pohjata lähinnä Instagramin sensuurin kohteeksi joutuneiden ihmisten kokemuksiin. Tällaisia kokemuksia löytyi kaikilta haastattelemltani henkilöiltä, ja heidän kokemuksensa olivat keskenään hyvin samankaltaisia. Kun kysyin haastateltavilta, tapahtuuko Instagramissa naisten ja vähemmistöryhmien yliseksualisointia, olivat kaikkien vastaukset myöntäviä:

”Kyllä ehdottomasti ja vielä silleen hyvin spesifisti esim. marginalisoiduista kehoista, koska siis sekin että mä oon nähnyt tosi paljon Instassa kuvia, missä on kunnon semmonen full frontal nude jostain hoikasta naisoletetusta ja se kuva saa olla siellä ihan niin pitkään kuin haluaa, mut heti kun siinä kuvassa on esim. ylipainoinen ihminen, niin se instagram-sensuuri on todella todella paljon tarkempaa. Mulla ja muilta just kehopositiivisuusaktiiviselta on poistettu kuvia sen takia, että niissä muka näkyy jotenkin enemmän ihoa, vaikka kyse on vaan siitä, että meillä sitä ihoa on enemmän kun me ollaan lihavia. Niin sitten Instagram on sitä mieltä, että se on synty.” - Ella Julia

”Joo kyllä. Se poistaa jotenkin cismiesten kehojen seksuaalisuuden ehkä jollain tavalla” - Anni

YleX perehtyi naiseuteen ja naisena olemiseen liittyviin kaksoismerkityksiin artikkelissaan ”Miehen nänni saa näkyä somessa, mutta naisen ei — miksi ihmeessä?”. Artikke-

liin haastateltiin muun muassa kulttuuriantropologi Taina Kinnusta, joka nosti esille tunnetun naiseuden kaksoismerkityksen, huora-madonna-vertauksen. Tässä naisen tulisi olla samanaikaisesti sekä seksuaalinen objekti eli ”huora” että toisaalta myös myyttinen neitsyt eli ”madonna”. Ilmiö näkyy myös esimerkiksi siinä, että naisten rintoihin liittyy samanaikaisesti odotus rивoudesta, mutta toisaalta äitiydestä ja hedelmällisyydestä. (YleX 2015.)

Kuva 4. Instagramin nännikieltoa vastustava #wethenipple-tempaus keräsi Facebookin pääkonttorin eteen alastomia, ”miesten” nänneihin sonnustautuneita mielenosoittajia (Körkkö 2019, Fay Fox, NCAC, 3.6.2019).

Naisten nännit ovat jo pitkään herättäneet keskustelua ja monet kokevat epäreiluksi sen, kuinka naisten nännejä yliseksualisoidaan, vaikka ne eivät todellisuudessa eroa miesten nänneistä. Asiasta on muodostunut esimerkiksi hashtag #freethenipple, johon monet julkisuuden henkilötkin ovat ottaneet kantaa, esimerkiksi näyttelijä Amber Heard (Kujanpää 2019) sekä malli ja tv-persoona Courtney Stodden (Kujanpää 2020).

Taiteilijat Arvida Bystrom ja Molly Soda julkaisivat maaliskuussa 2017 kirjan nimeltä *Pics or it Didn't Happen: Images Banned from Instagram*. Kirja koostuu 270 Instagramista poistetusta kuvasta, joita Instagram-käyttäjät ovat lähettäneet Bystromille ja Sodalle. (Prestel 2017.) Poistettujen kuvien joukossa on paljon kuvia esimerkiksi paljaista rинnoista, mutta myös kuvia, joita on vaikeampi tulkita palvelun käyttöehtoja loukkaaviksi. Näistä esimerkkejä ovat naisen ajelemattomat sääret, alushousujen

ulkopuolelle ulottuva häpykarvoitus ja nainen verryttelyhousuissa, joiden haaroissa on kuukautisveritahra. (Prestel 2017.)

Kuva 5. *Pics or it Didn't Happen: Images Banned from Instagram* -kirja (Dazed, 6.3.2017)

Tämänlaisia kuvia selatessa nousee esille kysymys, ovatko Instagramin algoritmit poistaneet kuvat alastomuuteen vedoten tai kuukautisverikuvan itsensä vahingoittamiseen vedoten? Free the nipple- ja muut sellaiset kampanjat, jotka ajavat naisten nännien sallimista sosiaalisessa mediassa, kertovat siitä, kuinka monet käyttäjät olisivat jo valmiita muutokseen ja haluaisivat tasa-arvoisempaa kohtelua muun muassa miesten ja naisten nännien välille.

Ella Julian kokemukset vahvistavat olettamustani, miksi poistettuja kuvia, jotka julkaistiin *Pics or it Didn't Happen* -kirjassa, ei hyväksyty Instagramissa. Näillä syillä ei ole itessään tekemistä Instagramissa olevien sääntöjen kanssa, vaan kuvat eivät sovi käyttäjän kauneusihanteeseen tai ne koetaan seksuaalisiksi. Kyseessä on siis risteävät käsitykset siitä, mikä on sopivaa sisältöä kenenkin mielestä. Ella Julia nosti haastattelussaan esiin teorian, joka häneen mukaansa on yksi mahdollisuus, miten Instagramin algoritmit toimivat:

“On esitetty, että instagramin algoritmit esimerkiksi tunnistaa sen, että kuinka paljon siinä kuvassa on paljasta pintaa ja, tottakai, jos sä oot lihava ihminen, niin sitä paljasta pintaa on käytännössä enemmän, vaikka se kuva olis aivan yhtä siveellinen kuin sen hoikan ihmisen kuva. Niin tavallaan toi on se syrjivä aspekti siinä miten esimerkiksi lihaviin kehoihin puututaan Instagramissa.” - Ella Julia

Jos algoritmit toimivat Ella Julian esittämällä tavalla, ne mahdollistavat hyvin paljon kiusaamista ja epätasa-arvoa eri kokoisten ihmisten välille.

Parhaimmillaan algoritmit voivat auttaa elämäämme. Esimerkiksi Spotify ehdottaa musiikkia aikaisempien kuunnellujen perusteella ja Netflix suosittelee elokuvia, joista käyttäjä saattaisi pitää. Verkossa algoritmi vahvistaa ”kupilautumista”, joka tarkoittaa, että ihmisille näytetään tietoa, joka vahvistaa heidän mielipiteitään ja oletuksiaan. Käyttäjät viihtyvät samanmielisten seurassa ja toisaalta yhtiön liiketoiminta kasvaa. Tämä kuitenkin voi myös vähentää empatiaa ja aitoa keskustelua. (Mäntylä 2018.) Kun käyttäjät ilmiantavat sellaisia kuvia, joista eivät pidä, voi pohtia, onko tapahtunut vain edellä kuvatun kuplan rikkoutuminen ja ovatko käyttäjät vain nähneet jotakin, joka ei vastaa heidän mielipiteitään. Toisaalta voi olla vain hyvä, että näin on tapahtunut, koska erilaiset näkökulmat mahdollistavat keskustelua ja lisäävät ymmärrystä.

4.3 Case: Rain Dove “Gender Capitalist “

Sukupuolten moninaisuus näkyy Instagramissa laajempänä ilmiönä, mutta myös yksittäisten käyttäjien kohdalla. Esimerkiksi Rain Dove on sukupuoleton tai ei sukupuoltaan määrittelevä malli, jonka ura alkoi, kun hän haki Calvin Kleinin miesten alusvaatemainokseen. Rain Dove tekee sekä miesten, että naisten kuvauksia ja esiintyy muotinäytöksissä. (Hildreth 2019.)

Dove julkaisi kesällä 2018 kuvan, jossa näkyvät hänen rintansa ja nänninsä. Kuten aiemmissa alaluvuissa totesin, Instagramin sensuuri paljastavia kuvia kohtaan on voimakasta. Tämän takia on perusteltua pohtia, miksi rinnat ja nännit paljastavaa kuvaa ei ole poistettu alustalta. Kuvan sensuroimattomuuteen voi vaikuttaa mallin sukupuolettomuus sekä fatka, että hän on julkisuuden henkilö, jolla on paljon seuraajia.

Kuva 6. Rain Doven kantaottava julkaisu nännikeskusteluun (Instagram, raindovemodel, 27.6.2018)

Käyttäjän määrittämä sukupuoli määrittää vahvasti, kuinka paljon käyttäjää sensuroidaan. Instagramissa tämänlainen sensuuri näkyy siinä, että alusta jakaa ihmisiä usein binäärisesti kahteen sukupuolikategoriaan ja edellä pohdiskelemallani tavalla sensuroi vähemmän miehiksi kuin naisiksi itseään määrittäneitä käyttäjiä. Esimerkiksi se, että jollakin henkilöllä on rinnat, ei automaattisesti tarkoita, että hän olisi nainen, kuten Doven tapauksessa. Kuvaa saatetaan silti tulkita algoritmien kautta naisena. Doven kuvaa ei ehkä ole poistettu, koska hän on esimerkiksi saattanut määrittää sukupuolensa Instagramissa "mukautetuksi" tai "en halua kertoa" tai jopa "mieheksi", jottei joutuisi kokemaan syrjintää kuvissaan algoritmin puolesta ja hänen kuviaan ei poistettaisi. Ei-binääriseen jakoon kuuluville ihmisille ei ole erikseen nännien näkyvyyteen liittyviä ohjeita.

Sukupuolittamisella tarkoitan jonkun ihmisen tai tahon olettamaa toisen sukupuolesta yleensä ulkoisten tekijöiden perusteella ilman, että tuntee kyseistä henkilöä.

Sukupuolittamalla annetaan usein kuva, ettei olla kiinnostuneita ottamaan toista ihmistä huomioon esimerkiksi kysymällä, mitä sukupuolitermejä itse toivoisi itsestään käytettävän. Instagramissa tämä näkyy tiettyjen julkaisujen ja henkilöiden sensuroimisena ja yliseksualisointina.

Rain Doven kaltaiset käyttäjät haluavat Instagramista yhä tasa-arvoisempaa alustaa, jossa ei tarvitsisi sukupuolittaa käyttäjiä satuttavasti. On tärkeää tulla nähdyksi omana itsenään, mitä vahingoittaa jatkuva väärin sukupuolittaminen. Dove on saanut jatkuvasti ihmisiltä kysymyksiä omasta sukupuolestaan ja joutunut selittämään itseään, vaikka sukupuolen kokemus voi olla monelle hyvin henkilökohtainen asia, jota ei haluaisi jakaa. Nykymaailmamme ja -kulttuurimme on hyvin sukupuolittunutta ja osa haastateltavistakin kertoi, että he ovat myös kokeneet sukupuolittamista Instagramilta sekä sen käyttäjiltä.

Sukupuolen moninaisuus näkyy Instagramissa samalla tavalla kuin yhteiskunnassa ja kulttuurissa ylipäättänsä. Normista poikkeavat marginalisoidut kehot voivat herättää riskitiritoja yksilössä ja ympäristössä sekä todellisessa arkielämässä että Instagramissa. Normista poikkeavia kehoja ja sukupuolen ilmentämisen muotoja on tärkeää olla näkyvillä, jotta sukupuoli-identiteettinsä kanssa kipuilevat ihmiset kokevat samaistumisen kokemuksia ja jotta monimuotoisuus pikkuhiljaa normalisoituu.

Kun esimerkiksi sukupuolettomat tai muuten androgyynit ihmiset julkaisevat itsestään kuvia, sukupuolettomuus ja androgyyniys ilmiönä tulevat yhä tutummiksi. Esimerkiksi malli Rain Dove mahdollistaa representaation ja voimaantumisen kokemuksen niille ihmisille, jotka eivät ehkä sukupuolensa perusteella mahdu median tarjoamiin perinteisiin muotteihin.

Doven kuva on myös hyvä esimerkki siitä, etteivät kuvat, joissa näkyy nänni, ole automaattisesti seksuaalisia. Kuvan voi tulkita ennemminkin kantaa ottavaksi tienraivauksiksi, jolla halutaan herättää keskustelua ja tuoda julki nännien ja vähemmistöön kuuluvien ihmisten yliseksualisointi. Doven julkaisemassa kuvassa näkyy perinteisesti feminiinisiksi koettujen rintojen lisäksi perinteisesti maskuliinisiksi miellettyjä elementtejä, kuten bokserit ja mallin asento maitoa juodessa suu suurena.

Kuvan androgyyniys ei kuitenkaan vielä selitä, miksi kuva saa olla edelleen esillä. Se, miten käyttäjä määrittää sukupuolensa Instagramiin, vaikuttaa edellä esittämälläni tavalla sensuuriin. Sen lisäksi sensuuriin voi vaikuttaa se, onko käyttäjä tunnettu. Onko Instagramilla siis höllempi ote kuvien sensurointiin, kun kyseessä on julkisuuden henkilö, joka tuo rahaa ja lisää käyttäjiä Instagramille? Tätä pohtivat ainakin haastateltavani henkilöt, sillä heillä oli samanlaisia kokemuksia tällaisista tilanteista.

Suurin osa Instagramin sisällöistä on perinteisiä kauneusihanteita edustavia kuvia. Tämän takia on erityisen tärkeää, että suosittu käyttäjä, joilla on paljon seuraajia, raivaavat sensuurinkin uhalla tietä ja toimivat suunnannäyttäjinä ja julkaisevat normia

ravistelevia kuvia. Tässä korostuu myös Instagramin rooli toimia turvallisen ympäristön alustana. Olisi keskeistä, että Instagram ei sensuroisi poikkeavia kehoja, vaan ennemminkin tarjoaisi väylän monimuotoisuuden kehittymiselle.

5 Menetelmänä puolistrukturoidut haastattelut

Opinnäytetyössä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Opinnäytetyön aiheen kannalta laadullinen tutkimus oli menetelmänä parempi kuin kvantitatiivinen, sillä tarkoituksena oli haastateltavien näkökulmien ja heidän kokemustensa ymmärtäminen (Eskola & Suoranta 2001, 15). Laadullisen tutkimuksen avulla voitiin kerätä aineistoa, vaikka otanta olisi ollut pieni, ja rakentaa teoriaa sen pohjalta (Eskola & Suoranta 2001, 18).

Haastattelujen avulla pyrittiin kvalitatiivisen tutkimuksen keinoin selvittämään Instagram-käyttäjien asenteita, näkökulmia ja mielipiteitä liittyen sensuuriin Instagramissa. Haastateltavaksi valittiin kolme ihmistä, joilta on poistettu kuvia Instagramista tai merkitty ne arkaluontoisen sisällön filttarin alle, jotta saatiin omakohtaista kokemusta haastatteluissa esille.

Aineistohankinta toteutettiin puolistrukturoitujen haastatteluiden avulla. Haastatteluja analysoitiin teemoittelun avulla, jossa aineistosta pyrittiin nostamaan tutkimusongelmaa valaisevia teemoja ja kokoamaan kustakin haastattelusta teemaa käsittelevät kohdat. (Eskola & Suoranta 2001, 174.) Haastattelujen käsittelyn kannalta ei ollut syytä tarkkaan litterointiin, mutta haastattelut litteroitiin läpi, jotta tekstiä hahmotettiin paremmin sekä kerättiin niistä muistiinpanot ja kohokohdat ylös teemojen mukaan. Haastattelut dokumentoitiin puhelimen äänitallentimella ja haastattelujen aikana ja jälkeen tehtiin muistiinpanoja syntyneistä ajatuksista ja havainnoista analyysivaihetta varten.

6 Haastateltavien omakohtaisia kokemuksia sensuurista

Alkuperäinen suunnitelmani oli tehdä kahdelle haastateltavalle haastattelu kasvotusten ja yksi haastattelu videoetäyhteyden kautta, mutta koronaepidemian takia ehdin tehdä vain yhden haastattelun kasvotusten ja loput kaksi haastattelua tein videoetäyhteydellä. Tämä saattoi vaikuttaa siihen, kuinka luontevasti haastateltavat vastasivat arkoihin kysymyksiin ja jatkoivat keskustelua.

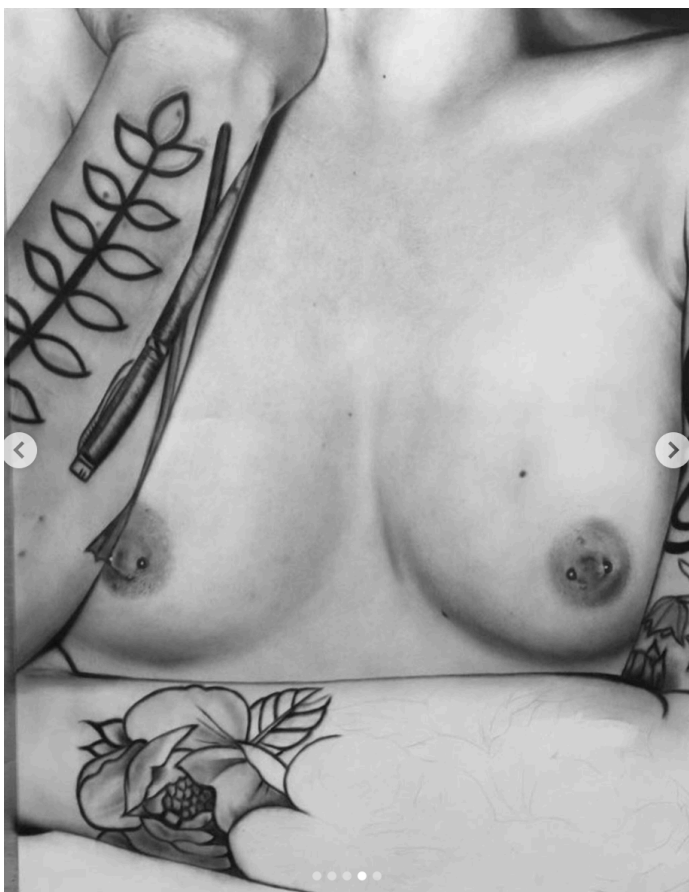
Ensimmäinen haastateltava oli kuvataidekasvatuksen opiskelija Suski. Häneltä oli poistettu hänen taidetililtään Instagramista fotorealistinen piirros, jossa esiintyi naisen paljas yläruumis. Toinen haastateltavista oli muunsukupuolinen transaktivisti Ella Julia. Häneltä on Instagramin toimesta poistettu omakuvia sekä merkitty pari kuvaa arkaluontoisen sisällön filterin alle.

Kolmas haastateltavistani oli Anni, joka ei halunnut, että hänen omaa nimeään käytetään haastattelussa aiheen arkaluontoisuuden takia. Hänellä on käytössään kaksi instagram-tiliä: henkilökohtainen tili sekä erotiikkateemaisia bileitä markkinoiva tili. Hänen henkilökohtainen tilinsä poistettiin palvelusta kokonaan vihjailevan BDSM-sisällön takia ja lisäksi hänen toiselta tililtään on poistettu palvelun toimesta kuva, jossa mainostetaan lipunmyynnin alkamista tuleviin bileisiin. Kuva oli luonteeltaan neutraalilla pohjalla oleva teksti, jossa luki "Lippukauppa auki" ja se oli suunnattu markkinointitarkoitukseen.

6.2 Haastateltava 1 - Suski

Marginalisoidun kehon ja seksuaalisuuden teemat nousivat esille ensimmäisen haastateltavani eli Suskin haastattelussa. Seksuaalisuus korostui hänen piirtämässään ja julkaisemassaan kuvassa, kun taas marginalisoitu keho nousi esiin hänen omien kokemuksiansa kautta siinä, kuinka Instagram sukupuolittaa hänen mielestään käyttäjiä ja eriarvoistaa vähemmistökehoja.

Suski kertoi piirtäneensä fotorealistisia kuvia ja julkkaisseensa niitä omalle taidetililleen Instagramissa. Hänellä oli muitakin samanlaisia kuvia paljaista kehoista, sillä ne kuuluivat hänen kuvataiteen sivuaineen loppunäyttelyyn "*Estäisitkö lintua laulamasta?*". Kuvissaan hän käsitteli muun muassa sukupuolen moninaisuutta ja ihmiskehon yksityiskohtien kauneutta. Taidetili kuitenkin poistettiin alla olevan kuvan takia.

Kuva 8. Suskin uudelta tililtä otettu kuvakaappaus samasta kuvasta, joka aikaisemmin poistettiin Instagramin toimesta (Instagram, suna.lehto, 27.11.2019)

Oheinen kuva poistettiin Suskin taidetililtä. Sitten hän yritti lisätä kuvan uudestaan, minkä jälkeen koko taidetili poistettiin. Hänelle oli tullut ilmoitus, että kuvassa on seksiä tai alastomuutta, joten se rikkoo Instagramin sääntöjä ja kuva on poistettu. Suski koki hieman yliampuvaksi poiston syyn, vaikka osasikin odottaa sitä. Idea näyttelyn kuvien taustalla oli, ettei katsoja pysty päättelemään, mitä sukupuolta piirretty keho edustaa. Toisaalta Instagramiin lisätyissä piirroskuviissa myös naisten nännit ovat sallittuja, minkä takia Suski alkoi miettimään yhä suuremmin poiston syytä.

Se, että kuva poistettiin niin nopeasti ja toistuvasti, viittaa vahvasti siihen, että poisto tapahtui Instagramin algoritmien takia. Kuva näyttää aidolta, minkä takia sen katsottiin rikkovan Instagramin sääntöjä, vaikka fotorealistisen taiteen on tarkoituskin näyttää aidolta. Julkaisussa kuitenkin luki, että kyseinen kuva on piirustus, mutta sillä ei ollut vaikutusta asiaan. Voiko piirustus olla siis liian realistinen ja algoritmit eivät sen takia erota sitä valokuvasta?

Haastattelussa Suski toi esille, että seuraajamäärä saattaa vaikuttaa siihen, kuinka helposti joitakin kuvia poistetaan, sillä hän seuraa monia taidetilejä, jossa on myös

paljon fotorealistisia piirustuksia sekä valokuvia, joissa on paljon samankaltaisia elementtejä kun hänen piirustuksissaan. Ne saavat silti olla esillä. Kuten olen jo aikaisemmin maininnut, eivät piirretyt nännit ole sensuroitava asia Instagramin omien sääntöjen perusteella varsinkaan, kun säännöissä on kohta, jossa erikseen sanotaan, että maalauksissa ja veistoksissa tämä on sallittua.

“No onhan se epätasa-arvosta, et sit Instagramissa on tosi suosittuja taiteilijoita, jotka tekee hyvin samantyyliisiä, kuin minä eli tollasta fotorealistista taidetta alastomista ihmisistä. Niin jostain syystä heidän kuvat saa olla siellä, kun heillä on satoja tuhansia seuraajia, että en tiä onko siinä sitten yhteys, että niillä on paljon seuraajia ja Instagram saa niitä kautta paljon mainosta.” - Suski

Suski perusti vanhan taidetilin poistamisen jälkeen uuden taidetilin, jossa poistettu kuva saa olla. Erona aikaisempaan hän julkaisi piirustuksen vaiheet ennen valmista tuotosta, josta näkee selvästi, että kyse on todella piirustuksesta.

Kysyessäni millaisia kuvia Instagram hänen kokemuksensa mukaan poistaa herkimmin Suski vastasi naisten alastomuuden ja nännien olevan isoin syy, miksi kuvia poistetaan. Hänen mukaansa kuitenkin “nännikeskustelulle” on tullut jonkin verran huomiota erilaisten julkaisujen muodossa, jossa otetaan kantaa siihen, kuinka naisten ja ylipäättänsä muiden, kuin cismiesten nännejä yliseksualisoidaan.

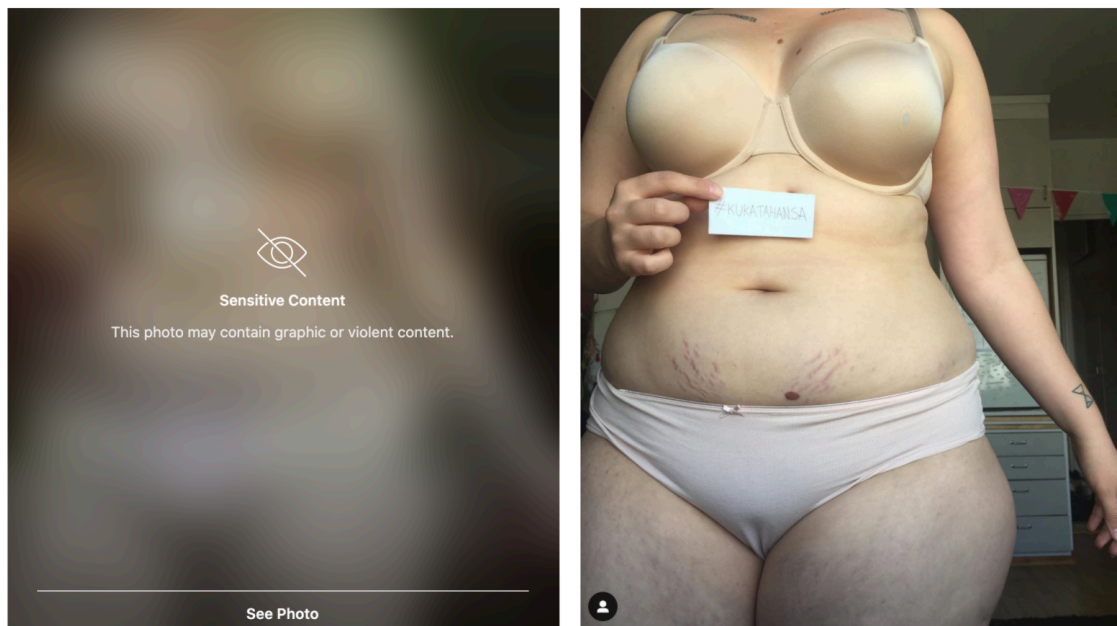
“Niillä [Instagramilla] on aika paljon voimaa ja valtaa, mitä ne käyttää ja ei aina ihan oikein” - Suski

6.3 Haastateltava 2 - Ella Julia

Marginalisoitujen kehojen teema kävi ilmi Ella Julian haastattelussa, kun hän toi esille, että Instagram suhtautuu erilaisiin kehoihin syrjivästi. Ella Julian haastattelussa nousi esille haastateltavan kokemus ulkoapäin tulevasta sukupuolittamisesta ja oman kehon oikeudesta olla esillä olematta seksuaalinen.

Erytisesti Ella Julian omakohtaiset kokemukset marginalisoiduista kehosta ja sen yliseksualisoinnista nousivat vahvasti esille haastattelussa. Hän puhui asiasta intohimolla ja kokemuksella sekä itsensä että ystäviensä puolesta. Ella Julian kuvia on myös sensuroitu tai merkitty arkaluonteiseksi. Hänelle on esimerkiksi laitettu alusvaatekuvan päälle arkaluonteisen kuvan filtti, joka varoittaa muita käyttäjiä mahdollisesta järkyt-

tävästä tai väkivaltaisesta sisällöstä. Tällaisen filletterin alla olevat kuvat eivät aukea automaattisesti, vaan käyttäjien pitää itse avata kuvat, mikäli haluavat nähdä ne.

Kuva 9. Ella Julian kuva, joka näkyy oikealla, on vasemmanpuoleisen filletterin alla piilossa. (Instagram, olenellajulia, 3.9.2019)

Ella Julia ottaa arkaluontoiseksi filletteröidyssä kuvassaan kantaa siihen, kuinka kuka tahansa voi sairastua syömishäiriöön. Kuvassa hän pitää lappua, jossa lukee #kukatahansa ja kuvatekstissä hän kertoo oman tarinansa syömishäiriön kanssa. Se, että kyseinen kuva on arkaluontoisen filletterin alla piilossa, on erikoista, sillä se ei riko Instagramin sääntöjä. Siinä ei näy nänniä, eikä Ella Julia ole alasti, eikä kuvassa ole mitään muutakaan, joka voitaisiin laskea sääntöjen vastaiseksi. Se, että halutaan puhua tärkeästä aiheesta, joka on monille vaikea, ja näyttää rehellisesti omaa kehoaan, stigmatsoi syömishäiriötä ja isompia kehoja. Arkaluonteiseksi sisällöksi filletteröiminen viestii, että kuvassa ja näin ollen kehossa olisi jotakin arkaluontoista ja piilotettavaa, vaikka lihava keho itsessään ei ole huonompi tai parempi kuin mikään muukaan keho.

Millä perusteella kuva on sitten edelleen filletterin alla piilossa? Mikä tekee kuvasta sellaisen, että muita käyttäjiltä tarvitsee varoittaa kuvan sisällöstä? Tarkastellessa kuvaa voidaan pohtia, onko ihonvärisillä alusvaatteilla, arvilla, hänen vartalonsa koolla tai alushousujen painautumisella haaraväliin tekemistä asian kanssa. Olisivatko algoritmit mahdollisesti arvioineet kuvan alastonkuvaksi? Jos näin on, niin Instagram ei kuitenkaan ole halunnut myöntää virhettään ja korjata asiaa lukuisista kyselyistä Ella Julialta ja hänen seuraajiensa ilmoituksista huolimatta. Myös arvet tuntuvat oudolta

syyltä sensuroida kuvaa, sillä kuva ei kehota itsensä vahingoittamiseen tai väkivaltaan, eivätkä arvet ole syntyneet väkivaltaisesti, vaan ihon ja kehon muutoksista.

Instagramissa voi ilmiäntää kuvan sopimattomaksi. Jos tarkastellaan muutamaa kategoriaa, joiden perusteella käyttäjät ovat saattaneet ilmiäntää kuvan, voisivat ne olla: "alastomuus tai seksi", "itsemurha, itsensä vahingoittaminen tai syömishäiriö" tai "en pidä siitä". Ella Julia on kuvassa alusvaatteet päällä, joten kategoria "alastomuus tai seksi" ei päde hyvin tähän kuvaan. Toisaalta on huomioitava, että ensisilmäyksellä katsoja saattaa olettaa kuvan olevan alastonkuva ihonväristen alusvaatteiden takia. Samasta syystä on mahdollista, että algoritmit ovat voineet tulkita kuvan alastonkuvaksi.

Syömishäiriö kategoriana on todennäköisempi, mutta hiukan kyseenalainen. Julkaisussa ei kannusteta syömishäiriöön tai se ei ihannoisi sitä, päinvastoin se haastaa pohtimaan omaa suhtautumista syömishäiriöpuheeseen. Olisikin hyvin outoa Instagramilta piilottaa kuva, jolla yritetään saada positiivista muutosta aikaiseksi ja tuoda omaa kehoaan rehellisesti esille sellaisena kuin se on.

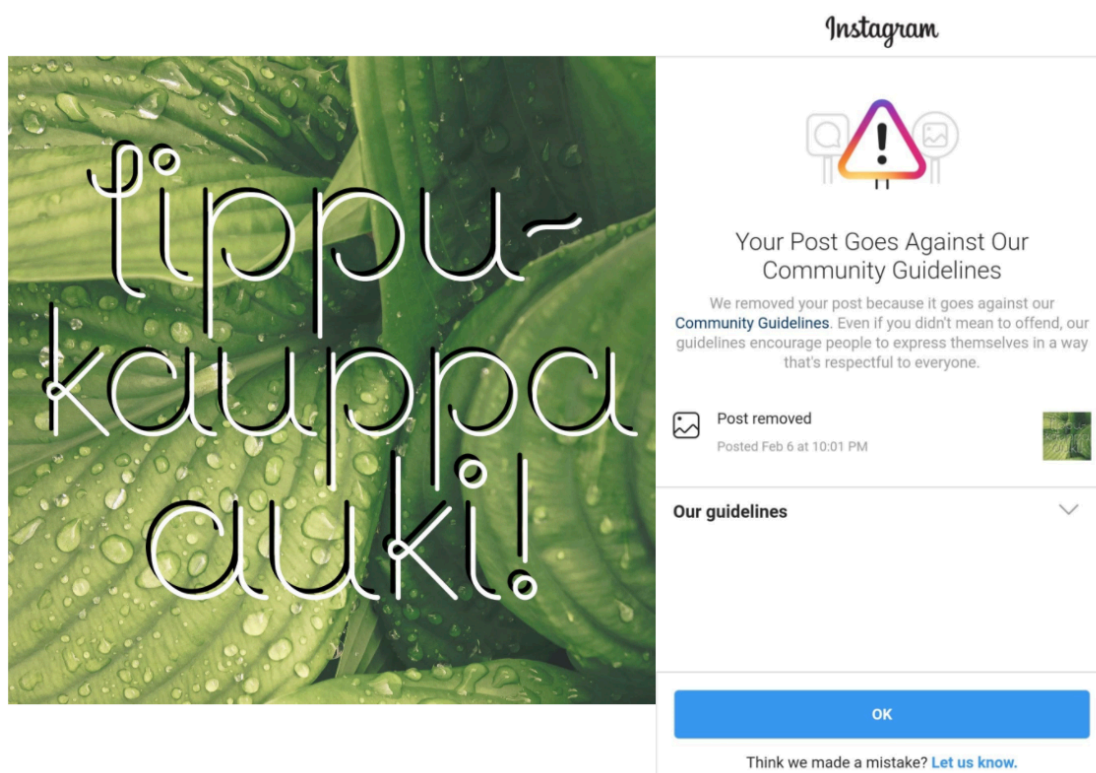
Kaikista todennäköisin syy on, että käyttäjät ovat valinneet tämän sopimattomaksi kuvaksi, koska he eivät itse pidä siitä. Kuten toin luvuissa 3.1 ja 3.2 esille, on tärkeää, että Instagram toimii voimaantumisen kanavana ja tämä kuva toimii kauneusihanteita rikkovana tienraivaajana, jollaisia on tärkeää olla nähtävillä. Kuva ei silti riko itsessään mitään sääntöjä, joten on todennäköistä, että Ella Juliaa vastaan on tehty joukkoilmiantoja. Ella Julia itse mainitsi tästä, sillä Ylilauta-nimisellä verkkosivustolla tällaisia joukkoilmiantokampanjoita löytyy. Kyse on siis kiusaamisesta.

"Se, että instagram on just merkinnyt noita munikin kuvia arkaluontoiseksi sisältöksi, mitä ne ei oo, ja tavallaan siitä tulee tosi paska olo, että mä nyt tässä oon mun kehon kanssa ja se on mun kroppa ja sitten instagram sanoo mulle, että mun keho on jotenkin vääränlainen ja huono ja siihen pitää pistää suojaava filteri päälle, ettei lapset vaan järkyty siitä, että mä oon läski." - Ella Julia

Instagram on täynnä kuvia ihmisistä alusvaatteissa tai bikineissä, eikä niitä ole sensuroitu tai poistettu. Syy siihen, miksi joitakin kuvia sensuroidaan herkemmin kuin toisia, saattaa liittyä haastatteluiden ja tutkimukseni mukaan siihen, ettei Instagram ole valmis kauneusihanteiden rikkomiseen ja mahdollistaa omalla käytöksellään syrjintää erilaisia kehoja kohtaan. Tähän vaikuttaa osittain Yhdysvaltojen laki, josta kerroin luvussa 3.4 ja se, kuka kyseisen alustan omistaa. Myös se, että joku näyttää kauneusihanteiden vastaista kehoa ja kantaa sitä ylpeästi, voi herättää katsojassa vastareaktion ja hän saattaa ilmiäntää tämän kuvan.

6.4 Haastateltava 3 - Anni

Kolmannelta haastateltavallani, Annilla, oli kokemuksia sensuurista sekä hänen henkilökohtaiselta tililtään että toiselta tililtään, jossa mainostetaan erotiikkabileitä. Eri-tyisesti seksuaalisuuden teema nousi tässä haastattelussa esille. Hänen henkilökohtainen tilinsä poistettiin kokonaan sekä erotiikkabileiden tililtä poistettiin yksi kuva.

Kuva 10. Vasemmalla on poistettu kuva ja oikealla poistosta annettu ilmoitus, josta tilinpitäjä on ottanut kuvakaappauksen (vas. Instagram, flikkametsä, 6.2.2020 & oik.saatu Annilta)

Yllä oleva kuva poistettiin tililtä, jossa markkinoidaan erotiikkabileitä. Mainoskuvan poistoon ei ollut näkyviä syitä. Tili on julkinen, joten periaatteessa kuka vaan on voinut käydä ilmi antamassa kuvan. Teemana erotiikkabileet voivat herättää närkästystä varsinkin, kun niitä mainostetaan Instagramissa "leikkibileinä" naisista kiinnostuneille naisille ja feminiinisille ihmisille. On mahdollista, että Instagram haluaa estää myös sopimattomaksi katsotun mainonnan sivuillaan. Vaikkakin samantyyppistä mainontaa on muillakin tileillä, kuten esimerkiksi Wonderlustin-seksifestivaalien markkinoinnissa.

"Multa on myös iteltäni poistettu yks tili ja noita tilejä poistellaan aika paljon. Varsinkin jos ne liittyy jotenkin seksuaalisuuteen. Se mun oma tili, joka on poistettu, niin se oli salainen tili. Siellä oli vihjailevaa seksuaalista matskua, mut silleen tosi vahvasti katoiin, että esim. nännit ei näy." - Anni

Annin henkilökohtainen tili poistettiin kokonaan. Hänelle ei ole täysin selvää, miksi tili poistettiin. Anni kertoo, että hänen köysiharrastuksensa eli shibari, on harrastus, jossa taitoja on helpompi kehittää katsomalla muilta mallia. Kyse ei ole aina seksuaalisuudesta, vaan uuden taidon oppimisesta. Silti Annilla on tunne, ettei Instagram hyväksy hänen harrastustaan ja että Instagram tuomitsee hänen kiinnostuksen kohteitaan.

“Ehkä mua eniten häiritsee se että miten instagram suhtautuu tohon köysiharrastukseen. Siinä on niin paljon asioita, mitkä ei oo tavallaan seksuaalista, et se on niin paljon myös taitojen kehittämistä ja ylipäätään sitä, että voi oppia muilta kattomalla muitten kuvia” - Anni

Annin henkilökohtaisella tilillä oli vihjailevaa seksuaalista materiaalia. Kuvissa saattoi hänen mukaansa esimerkiksi välillä olla piiskoja ja köysiä, mutta hän piti tarkasti huolta, etteivät nännit näkyneet missään kuvissa. Anni kertoi myös seuranneensa samantlaisia tilejä ja huomasi kuinka Instagram tuntui rinnastavan itselle tuotetun väkivallan sadomasokismiin ja tällaiset kuvat saattoivat joutua siksi arkaluontoisen filterin alle.

“Tää on kiinnostavaa, että Instagram vähän niinkun rinnastaa SM:n ja sit sen itselle tuotetun väkivallan tai itsetuhoisuuden. Siellä jossain kohtaa mun mielestä oli semmosia varoituksia, että “Ootko sä nyt varma, että sä haluat nähä tätä sisältöä mitä tänne on postattu?” Tämä voi olla väkivaltaista tai vahingollista henkisesti.” - Anni

Anni ei usko, että hänen nykyinen samantyylinen tilinsä pysyisi Instagramissa ja ettei sieltä poistettaisi kuvia. Vielä tili on saanut olla rauhassa, mutta Annin mukaan on vain ajan kysymys, koska ensimmäinen kuva tai jopa tili poistetaan. Silti hän on toiveikas ja uskoo, että Instagramin tilalle voisi olla tulossa vielä parempi ja sallivampi alusta.

“Kyl mä uskon kans siihen, että varmaan instagramille jostain kohtaa löytyy sellanen vastine, jossa seksiposiivinen sisältö on oikeesti sallittua, mut se on vaan se, että sitä ei oo vielä tullut.” - Anni

Anni on kokenut kahdella eri tilillään erilaista sensuuria, mutta molempia kokemuksia yhdistää seksuaalisuuden tematiikka. Erotiikkabileitä mainostavalta tililtä poistettu kuva on itsessään neutraali, eikä vaikuta täyttävän mitään kriteeriä, mikä rikkoisi Instagramin sääntöjä. Annin toinen tili, jossa on BDSM-vihjailevaa sisältöä ja shibari-kuvia, taas poistettiin kokonaan alustalta. Annille on tullut sensuurista tunne, että Instagram tuomitsee hänen tekemäänsä sisältöä. Hän on myös pohtinut paljon, mitä uskaltaa julkaista. Anni silti haluaisi normalisoida kuvat, joita hänkin julkaisee. Sensuuri voi antaa ihmisille vääristyneen kuvan seksistä ja vihjata, että seksuaalisuudessa olisi jotain, mitä tulisi hävetä tai peitellä.

6.5 Marginalisoidut kehot ja seksuaalisuus Instagramissa

Kaikilla haastateltavillani oli kokemuksia Instagramissa tapahtuvasta sensuurista ja he olivat yhtämielisiä siitä, että Instagram kokee ainakin osittain seksuaalisuuden pahana ja pelottavana asiana sekä on näin sensuurin keskiössä. Nämä seksuaaliset teemat tuntuvat olevan tabuja ja johtavat luultavasti juurensa Amerikkalaiseen siveyskulttuuriin.

“No siis toi BDSM on niiinkin Instagramissa tosi niinkin tosi kova tabu. Mä muistan, että mun yhdeltä kaverilta taas lähti tili silleen, että se postas sinne sellasen tosi klassisen vähän niinkin taidekuvan, missä toisella henkilöllä oli kaulapanta ja toisella oli piiska kädessä nostettu ylös. Kummallakin oli vaatteet päällä ja sen koko tili lähti sen takia.” - Anni

Seksuaalisuuden teemasta haastateltavilla oli paljon kokemuksia ja mielipiteitä. He olivat paikoitellen ärsyyntyneen oloisia Instagramin nykytilanteeseen varsinkin puhuttaessa, kuinka Instagram tuntuu luokittelevan seksuaalisiksi sellaisia kuvia, joita ei ole tarkoitettu seksuaaliksi. Näihin lukeutuvat aiemmin käsittelemäni Ella Julian kuvat hänen omasta kehostaan.

“Tavallaan just se, että multa ja muilta aktivisteilta on poistettu sellasia kuvia, mitkä ei oo seksuaalisia, mut missä on vaan paljon paljasta pintaa ja Instagram on sitä mieltä, että tämä on nyt pornoa, ja poistanut niitä.” -Ella Julia

Ella Julialta oli myös poistettu eräs toinen kuva, jossa hän otti kantaa kehojen turhaan seksualisointiin:

“Se kuva oli sellanen, missä mä istuin sängyllä ja pidin rintoja käsillä ja kuvatekstissä mä otin kantaa siihen, miten Instagram turhaa seksualisoi vartaloita tilanteissa, joissa ne ei oo seksuaalisia ja se kuva ehti olla ylhäällä ehkä 10 min ennen, kun se poistettiin ja pistin siitä korjauspyynnön Instagramille, johon ne ei ikinä vastannut.” - Ella Julia

Tarkastellessa yleisesti Instagramin käyttäjiä he tuntuvat jakautuvan kahtia. Osa olisi valmiimpia avoimempaan ja sallivampaan alustaan ja osa taas on selkeästi suuremman sensuurin kannalla, jossa kaikki epäsovivaksi katsottu tulee poistaa tai sensuroida. Ongelmaksi tässä muodostuu se, kuka saa sensuroida ja mistä syystä. Tieto siitä, miksi joku kuva sensuroidaan, tulisi olla kaikille selvä väärinymmärrysten välttämiseksi. Silti Ella Julia tai kukaan muukaan haastateltavistani ei ollut yllä kuvatun lailla saanut selittävää vastausta Instagramilta, miksi heidän kuvansa oli sensuroitu.

Kysyin myös Annilta haastattelussa, luuleeko hän, että hänen kuvansa on ilmiantojen takia poistettu alustalta vai että Instagram olisi itse poistanut sen. Anni pohdiskeli haas-

tattelussa, että kuvat ovat todennäköisemmin ennemminkin ilmiannettuja. Hän kertoi, että hän on itse hyvin tarkka, minkälaisia hashtageja käyttää kuvissaan juurikin sensuroinnin ja shadow bannauksen takia. Siksi hän ei usko, että Instagram olisi poistanut kuvaa. Shadow bannaus korostui tutkimuksessani siinä, kuinka Instagram on vähentänyt sellaisten julkaisujen näkyvyyttä, jotka ovat sopimattomia, mutta eivät riko sääntöjä. Aiheena shadow bannaus turhautti haastateltaviani ja se tuntui aiheuttavan päänvaivaa myös mielenkiintoisten julkaisujen löytämisessä.

Kysyessäni ovatko haastateltavat huomanneet, että instagram sukupuolittaisi käyttäjiä, kaksi haastateltavaani kertoi kokeneensa sukupuolittamista Instagramilta. Anni vastasi myöntävästi, mutta kertoi, ettei voi sanoa mitään valaisevaan asiaan hänen cis-sukupuolisuutensa takia. Sukupuoli kuitenkin voi vaikuttaa siihen, miten kuvia sensuroidaan, sillä naisten ja naisilta näytettävien kuvia vaikutetaan sensuroitavan ankarammalla otteella.

Kun kysyin haastateltavilta, ovatko he huomanneet epätasa-arvoa siinä, millaisia kuvia Instagram poistaa herkemmin, kaikkien vastaukset olivat myöntäviä. Anni nosti esiin, kuinka sensuuri naisvartalon suhteen on paljon tarkempaa ja miehet saavat olla kuvissa paljon vapaammin pelkäämättä sensurointia. Naisvartalo koetaan automaattisesti seksuaaliseksi ja se myös yleensä seksuaalisoidaan kohteen haluamatta. Teemana marginalisoidut kehot nivoutuvat siis vahvasti myös seksuaalisuuden teemaan ja siihen, kuinka erilaisia kehoja tarkastellaan.

7 Pohdinta

Valitsin aiheekseni Instagramissa tapahtuvan sensuurin, sillä olin huomannut mielenkiintoisia julkaisuja aiheesta ja halusin selvittää, kuinka laajasta ilmiöstä todella on kyse. Halusin valita aiheen, joka kiinnostaa minua ja tuntuu yhteiskunnallisesti merkitykselliseltä.

Opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää sensuurin tilanne Instagramissa. Millaisia kuvia ja ihmisiä sensuroidaan sekä korostuuko näissä jokin tietty ihmisryhmä? Tutkimuksen edetessä huomasin ja sain lisää tietoa siitä, että naiseen kohdistuva sensuuri on suurta ja julkaisun, joka sensuroidaan, ei tarvitse rikkoa välttämättä mitään sääntöä tullakseen poistetuksi.

Käsitykseni Instagramista ja siellä tapahtuvasta sensuurista muuttui opinnäytetyötä kirjoittaessa hieman negatiiviseksi ja olin paikoitellen ärsyyntynyt. Monilla tuntui olevan asiasta kokemusta, mutta ehdotuksia ongelman ratkaisemiseksi oli vähän. Olin ollut jossain määrin tietoinen Instagramin sensuurista, mutta en siitä, kuinka se suhtautuu julkaisuihin epätasa-arvoisesti.

Sensuroinnin keskiössä ovat julkaisut, jotka koetaan seksuaalisiksi sekä ylipäättänsä marginalisoidut kehot. Seksuaalisiksi koetuissa julkaisuissa ja marginalisoiduissa kehoissa korostuu sukupuolen vaikutus sensuuriin, mikä linkittyy vahvasti siihen, kuinka naisia, muunsukupuolisia ja muita vähemmistön edustajia sensuroidaan muita herkemmin. Sensuroituihin kuviin liittyi vahvasti odotus naiseudesta ja siitä, mikä koetaan seksuaaliseksi ja mikä on vain olemista oman kehonsa kanssa.

Opinnäytetyöprosessin aikana opin, kuinka viedään läpi tutkimusprosessia ja hyväksytään se, että yllättäviä käännteitä saattaa tulla eteen, kuten prosessia hankaloitava maailmanlaajuinen pandemia. Haastatteluiden otanta olisi voinut olla laajempi, mutta koen kolmen haastattelun vahvistaneen olettamustani siitä, mihin teemoihin ja minkälaisiin ihmisryhmiin Instagramin sensuuri kohdistuu. Haastatteluista myös tukevat löytämäni artikkelit ja Instagramissa olevat julkaisut asiasta.

Kaikki haastateltavat toivat esiin shadow bannauksen ja sen, että se kohdistuu eritoten naisiin. Tämä on yksi sensuurin muoto, joka yllättäen nousi esille vasta haastatteluiden aikana ja tuli sen takia mukaan opinnäytetyöhöni. Tutkiessani lisää aihetta huomasin sen olevan tärkeässä roolissa ja huomattava ongelma Instagramissa, koska se syrjii ja tuomitsee tietyt asiat ja harrastukset väärinä.

Tekemieni haastattelujen ja niiden analyysin pohjalta voidaan todeta Instagramin sensuurin olevan todellinen ilmiö, joka voi aiheuttaa ongelmia monille käyttäjille.

Opinnäytetyöni lähtökohdista olisi hyvä lähteä rakentamaan laajempaa ja yksityiskohtaisempaa tutkimusta aiheesta. Mahdollisia jatkotutkimusaiheita voisi olla esimerkiksi selvittää, millaisia eroja on suomalaisten ja amerikkalaisten käyttäjien suhtautumisessa Instagram-sensuuriin ja mitkä asiat näihin mielipiteisiin vaikuttavat. Toisaalta olisi myös kiinnostavaa tutkia samoja sensuuriin liittyviä teemoja kuin tässä tutkielmassa, mutta laajemmalla ja kansainvälisellä haastatteluotannalla.

Lähteet

Books 1989. The Alyson almanac : a treasury of information for the gay and lesbian community. Boston: Alyson Publications. Luettavissa osoitteessa <<https://archive.org/details/alysonalmanacr00bost/page/100>> (luettu 27.4.2020)

Brooks, Aaron 2018. 7 Unexpected Ways Instagram Has Changed the World. socialmediatoday.com <<https://www.socialmediatoday.com/news/7-unexpected-ways-instagram-has-changed-the-world/539032/>> (luettu 14.4.2020)

Casal, Sari 2020. "Ei kukaan halua nähdä vanhaa selluliittia lavalla" – tanssija Evaleena Vuorenmaa taistelee kapeita kauneusihanteita vastaan ja kohtaa jatkuvasti läskivihaa. Yle.fi <<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2020/02/29/ei-kukaan-halua-nahda-vanhaa-selluliittia-lavalla-tanssija-evaleena-vuorenmaa>> (luettu 16.5.2020)

Conlon, Rose 2019. Sex workers say anti-trafficking law fuels inequality. Marketplace.org <<https://www.marketplace.org/2019/04/30/sex-workers-fosta-sesta-trafficking-law-inequality/>> (luettu 25.2.2020)

Ekholm, Kai & Karhula, Päivikki 2015. Suomalaisen sensuurin vaiheet Kalevalasta verkko-aikaan. Tielläsananvapauteen.fi <<https://sananvapauteen.fi/artikkeli/1749>> (luettu 12.2.2020)

Eskola, Suoranta 2001, Johdatus Laadulliseen tutkimukseen. 5.painos. Tampere: Vastapaino. (luettu 29.3.2020)

Frances, Jennifer 2018. What is Instagram Shadow Ban? business2community.com <<https://www.business2community.com/instagram/what-is-instagram-shadow-ban-02074119>> (luettu 15.4.2020)

Glad, Laura 2017. Instagram sensuroi Emilian, 25, rohkean bikinikuvan – kahden lapsen äiti pöyristyi: "Kun muodokkaampi nainen laittaa kuvan, se poistetaan". Is.fi <<https://www.is.fi/viihde/art-2000005297983.html>> (luettu 3.2.2020)

Helsinki pride yhteisö. Sanasto. pride.fi <<https://pride.fi/tietoa-ja-tukea/sanasto/>> (luettu 5.4.2020)

Hildreth, Cade 2019. 8 Non-Binary and Transgender Instagram Influencers You Should Follow. cadehildreth.com <<https://cadehildreth.com/non-binary-and-transgender-instagram/>> (luettu 8.4.2020)

Instagram, 2020. Yhteisösäännöt. Instagram.com <<https://help.instagram.com/477434105621119>> (luettu 12.2.2020)

Intersukupuolisuus. Diagnooseja ja sanastoa. Intersukupuolisuus.fi <<http://intersukupuolisuus.fi/laaketieteellisia-diagnooseja/>> (luettu 4.4.2020)

Kemppi, Janiko 2019. Seksistinen algoritmi suosii miehiä – naiset vaihtavat sukupuolitietojaan Instagramissa. mikrobitti.fi <<https://www.mikrobitti.fi/uutiset/seksistinen-algoritmi-suosii-miehia-naiset-vaihtavat-sukupuolitietojaan-instagramissa/e48f693c-7db4-4f7a-9cbd-c6124a7e7744>> (luettu 9.5.2020)

Kujanpää, Lauri 2019. Amber Heardin nännikuvat poistuivat - kaunotar julkaisi vastalauseena Jason Momoan vilauttelukuvan. Voice.fi <<https://www.voice.fi/viihde/a-185273>> (luettu 10.2.2020)

Kujanpää, Lauri 2020. Povipommi julkaisi alastonkuvan ja kritisoi Instagramin sääntöjä - "Tämä on uuvuttavaa". Voice.fi <<https://www.voice.fi/viihde/a-188851>> (luettu 10.2.2020)

Körkkö, Hilla 2019. Alastomuus häviää somesta, se johtuu kiistellystä amerikkalaisesta laista, joka ulottaa vaikutuksensa nyt myös suomalaisten elämään. hs.fi/nyt/ <<https://www.hs.fi/nyt/art-2000006316576.html>> (luettu 10.2.2020)

Lampinen, Airi 2018. Algoritmit, ihmiset, ja vallankäyttö. Rajapinta.co <<https://rajapinta.co/2018/10/10/algoritmit-ihmiset-ja-vallankaytto/>> (luettu 30.3.2020)

Matikainen, Katja 2001. Kaunis murhaajatar. Ylioppilaslehti.fi <<https://ylioppilaslehti.fi/dev/2001/05/kaunis-murhaajatar/>> (Luettu 3.5.2020)

Melanko, Valdemar 2012. Puistohomot — raportti Helsingin 1960-luvun homokulttuurista. Helsinki: SKS. (Luettu 20.5.2020)

Mäntylä, Juha-Matti 2018. Kyllä, algoritmit uhkaavat demokratiaa – Valta luisuu some-miljardööreille. Yle.fi <<https://yle.fi/uutiset/3-10041316>> (luettu 21.5.2020)

Neuvonen, Riku 2018. Sananvapauden historia Suomessa. Helsinki: Gaudeamus. Luettavissa osoitteessa <<https://www.ellibslibrary.com/reader/9789523455320>> (luettu 16.5.2020)

Ollila, Riitta. Ennakkosensuuri. Tieteentermipankki.fi <<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:ennakkosensuuri>> (luettu 1.4.2020)

Prestel 2017. Pics or it Didn't Happen: Images Banned from Instagram <<https://www.bic-media.com/mobile/mobileWidget-jqm1.4.html?bgcolor=E9E8E8&showExtraDownloadButton=yes&isbn=9783791383071&buttonOrder=book-audio-video&https=yes&socialSelfBackLink=yes&iconType=rh5&iconTypeSecondary=rh5&lang=en&fullscreen=yes&jump2=0&flipBook=no&openFSIPN=yes&resizable=yes&template=rhservice&buyUrl=https://www.randomhouse.de/cart/add/509336.rhd>> (luettu 25.2.2020)

Puhto, Sanna 2016. 80-vuotias Hannu Salama muistetaan yhä Juhannustanssit-kirjan sytyttämästä kirjasodasta. Seura.fi <<https://seura.fi/viihde/julkkkikset/80-vuotias-hannu-salama-muistetaan-edelleen-juhannustansseista/>> (luettu 27.4.2020)

Rossi, Leena-Maija 2015. Muuttuva Sukupuoli: Seksuaalisuuden, Luokan Ja Värin Poliitikkaa. Helsinki: Gaudeamus. Luettavissa osoitteessa <<https://helka.finna.fi/Record/helka.3088826>> (luettu 15.5.2020)

Santalahti, Tarja 2017. Sukupuolen moninaisuus ja seksuaalinen suuntautuneisuus. koulun terveystieteiden keskus <<https://www.koulun terveystieteiden keskus.fi/aihe/seksi/seksuaalisuuden-monimuotoisuus>> (luettu 13.2.2020)

Seta, 2020. Sukupuolen moninaisuus. Seta.fi <https://seta.fi/sateenkaaritieto/sukupuolen-moninaisuus/?gclid=Cj0KCQjwsYb0BRCOARIsAHbLPhF_tOgQM6lx-ux4TXbgN5cxeIRyMXUM7Uwdc2392r3YR3cJTPV10LToaAjGQEALw_wcB> (Luettu 30.3.2020)

Seta 2020. Sateenkaarisanasto. Seta.fi <<https://seta.fi/sateenkaaritieto/sateenkaarisanasto/>> (luettu 4.4.2020)

Tieteen termipankin määritelmä "Sensuuri" <<http://tieteentermipankki.fi/wiki/Kirjallisuudentutkimus:sensuuri>> (luettu 2.4.2020)

Trasek. käsitteitä. Trasek.ry <<http://trasek.fi/perustietoa/kasitteita/>> (luettu 4.4.2020)

Valkonen, Noora 2019. Tämä kuva oli liikaa Instagramille – Ellan, 22, rehellinen otos vartalostaan sensuroitiin: ”Absurdia”. Is.fi <<https://www.is.fi/hyvaolo/art-2000006348593.html>> (luettu 3.2.2020)

Vernerinen 2017. Voimaantumisen. vernerinen.net <<https://vernerinen.net/yleis/voimaantuminen>> (luettu 5.4.2020)

Who 2006. Seksuaalisuus- who.int <https://www.who.int/health-topics/sexual-health#tab=tab_2> (luettu 15.5.2020)

Wikipedia. censorship in United Kingdom. Wikipedia.org <https://en.wikipedia.org/wiki/Censorship_in_the_United_States> (luettu 2.4.2020)

YLEX 2015. Miehen nänni saa näkyä somessa, mutta naisen ei — miksi ihmeessä? Yle.fi <<https://kioski.yle.fi/omat/miehen-nanni-saa-nakya-somessa-mutta-naisen-ei>> (luettu 20.4.2020)

Kuvalähteet

Kuva 1. Kuvakaappaus Pehmeeg 2019 Instagram sivuilta. <https://www.instagram.com/p/B6Al19hBSt0/?utm_source=ig_web_copy_link> (luettu 13.9.2019)

Kuva 2. Kuvakaappaus Podyposipanda Instagram sivuilta <https://www.instagram.com/p/B6YILUeHcSu/?utm_source=ig_web_copy_link> (luettu 7.5.2020)

Kuva 3. Kuvakaappaus Mtv New artikkelista “ Sex workers warned everyone about FOSTA-SESTA — Now lawmakers are beginning to listen.” <http://www.mtv.com/news/3149442/safe-sex-work-study-act-fosta-sesta-ro-khanna/?fbclid=IwAR08p9-ci34S_D1YhyJ_b0-s8fmlr3dWChZ-aj7nTZeTF9K_z4472PCPLbfA> (luettu 31.3.2020)

Kuva 4. Kuvakaappaus NCAC:n artikkelista “ INSTAGRAM BANS IMAGES OF ANTI-CENSORSHIP ART ACTION” <<https://ncac.org/news/instagram-bans-images-of-anti-censorship-art-action>> (luettu 30.3.2020)

Kuva 5. Kuvakaappaus Dazed sivuston artikkelista “The photos Instagram doesn’t want you to see” <<https://www.dazeddigital.com/photography/article/34975/1/arvida>>

bystrom-molly-soda-the-photos-instagram-doesnt-want-you-to-see> (luettu 31.3.2020)

Kuva 6. Kuvakaappaus raindovemodel Instagram sivuilta <https://www.instagram.com/p/BkibsngHp73/?utm_source=ig_web_copy_link> (luettu 7.5.2020)

Kuva 7. Pulkkinen, Sanni. Teemojen muodostuminen. (oma kuva)

Kuva 8. Kuvakaappaus suna.lehto Instagram sivuilta <https://www.instagram.com/p/B5WD6vVhFna/?utm_source=ig_web_copy_link> (luettu 15.3.2020)

Kuva 9. Kuvakaappaus olenellajulia Instagram sivuilta <https://www.instagram.com/p/B18uFyEF1FZ/?utm_source=ig_web_copy_link> (luettu 20.3.2020)

Kuva 10. Flikkametsan ylläpitäjän kuvakaappaus. (luettu 18.3.2020)